

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Mit Postilla litteralis von Nicolaus de Lyra, Expositiones prologorum von Guilelmus Brito, Additiones ad Postillam Nicolai de Lyra von Paulus Burgensis und Replicae contra Burgensem von Matthias Doering

Doering, Matthias

[Lyon], nach 7. Mai 1485, um 1488

Daniel propheta

[urn:nbn:de:bsz:31-304045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-304045)

ante sibi edificata a filiis noe, vt habet Sen. xi. In domum dei
 sui etc. et ps. Circa ista ptem tria sunt hic dubia. Primo quis fue-
 rit iste nabuch. qz plures legunt fuisse sic noian. scdo qd iste ioa-
 chim cadérone. ratio quare nabuchodonosor venit h eum in pte
 lu. Ad primu dicendū qd istenabuch, fuit magnus, et dicit a ma-
 gnitudine opum
 qz regni chaldeo-
 rum qd ante ipsum
 erat parū valde
 amplauit et mo-
 nachiaz fecit sic
 karolis magnus
 dicit sic a magni-
 tudine opum. qz
 primu de regibus
 francor. ad epus
 et romanū impe-
 riū. Dicit autē in
 aliquib' historijs
 qd nabuch. iste p-
 vocat' est hoc no-
 mine. et habet eue-
 tu. qz de nouo
 furnatus: fuit in
 silu. p'iet' et di-
 missus: et dina-
 ordinatione venit

**Incipit Daniel ppheta.
 Capitulū primū.**

Ano tertio regni ioa-
 chim regis iuda venit
 nabuchodonosor rex ba-
 bylonis iherosolimis: et obsedit
 eam et tradidit dñs in manu eius. Joa-
 chim regē iude et pte vasoz dom' dci:
 et asportauit ea i terrā semnaar i
 domū dei sui: et vasa iulit in domū
 thesauri dei sui. Et ait rex apba-
 nie pposito eunuchoz: vt introdu-
 ceret de filijs israel et de semine re-
 gio et tyrannoz pueros: in quib'

capta siluestris puerū lactās. qz scriptū ē in psal. Custodiēs par-
 uulos dñs. habo etiā aduolant sup arborē iuxta puerū: quos le-
 profus p nomus transiens vidit et cepit admirari. qz illa auis pa-
 rī apparet de die. ppter qd diligētius attendēs vidit capta la-
 tante puerū sub arborē quē assumēs nutrir fecit: et tū nabuch o.
 ab eum vocauit nabuch. em habo dicit in illa lingua chodo
 capuznosor leprofus. et ps qd nō fuit ille nabuchodonosor: sub q
 bellona Judub dicit fuisse: qz ille fuit post istū p magnū ipus. et
 cōmunit dicit qd fuit fil' qz. qz by storia iudub fuit post reditū
 captiuitatis babilonice. vt ps ibidē. Ad secundū dicendū qd iste
 ioachim fuit filius iohe regis iuda: qd captiuato fratre eius ioachā
 p regē egypti: ab eodē rege egypti p'stuit' est: et ide mutato no-
 mine ipsius qd prius eliabim vocabat'. vt ps. iij. Reg. xxiij. et re-
 gnauit iste. xi. annis. Cui successit filius eius. Joachin p n' sept' in
 fine: et vterq' captus est a nabuch. rege babilonis et eodes anno
 vt videtur: ppter qd dubiū est de q' scriptura hic loquitur. sed ps so-
 lutio in bebrico: qz p'm' scribit per copb et mem quib' in latino re-
 spōdit. c. et m. scds scribit p capb et nun: quib' in latino m' dē ch.
 et ille aut Joachim de q' loquitur hic daniel scribit in bebrico per
 cepb et mem. et apud nos d' scribit p c. et m. Et quo p' qd iste ioa-
 chim fuit fil' iohe. scdo hoc p' qz scds ioachim q' fuit nepos io-
 he regnauit solū p tres menses. vt b' iij. Reg. xxiij. de isto autē
 ioachim dicit hic. a Anno tertio Joachim etc. h' illud dicitū
 videt' repugnare p'dictis. qz p'dictū est qd ioachim filius Josie re-
 gnauit. xi. annis. hic aut cap' dicit tertio āno regni sui. Ad qd
 dicendū qd nō accipit hic tertius ānus regni ioachim absolute: s'
 ab illo tpe q' cepit esse tributari' regis babilonis. et iste fuit. xi.
 ann' regni sui. Ad tertiu dicendū qd causa huius belli habuit in-
 tiā a tpe Ezechie regis iuda qñ ostendit oia secreta domus sue
 nuncijs regis babilonis. et tūc p'dixit ei Esaias. vt habet Esaiē
 xxij. Ecce dies venient in quibus thesauri domus tue portabun-
 tur in babilonē: et de filijs tuis erūt eunuchi in aula regis babilo-
 nis: qd tpe Joachim filij Josie impletū est. Rex em egypti p'sti-
 merat eā regē amore fratre eius ioachim vt visum est. et ideo sa-
 uerat regi egypti h nabuch. regē babilonis q' dēbat bellū cōtra
 regē egypti: ppter qd rex babilonis venit h Joachim et fecit eū tri-
 butariū et sibi iurauit h regē egypti. Item iōachi tertio āno p'
 rebellans a rege babilonis captus est. vt dicit' est et vasa dei de-
 portata et pueri de semine regio sunt ducti in babilonē: et interfe-
 sus ē iste ioachim. Et p'ietū est cadauer eius extra muros h ieru-
 sales. et impletū est qd de eo dixerat Hieremias. xxi. Sepultura
 illius sepelietur: et constitutus est filius eius Joachin p n' scriptus
 rex iude per regē babilonis: qui post tres mēses misso exercitu cō-
 tra eum tradidit secū matre et multis alijs cōsilio hieronie. et hoc
 p'iet' dicit' transigratio babilonis: et iste duct' est in babilonē.

Capitulum primum
 Danielis dicitur in
 exercitijs huiusmodi
 anno scdo. et p'iet'
 ar vir. Circa primum
 libru. danieli. vbi
 m' d' sponētia. scdo
 a. Tertio ponunt qd
 a qd duc in nos fm
 etia. Primum ē d' d' d'
 apbanē. Tertio so-
 circa primū notandū
 dñs qui pcederat
 prius humilitari. qz
 nō cō captiuari p'v-
 et hoc est qd dicitur
 orū dom' dei. Et q'
 colebat dicitur. qz
 qd ad cultū dei. Fie-
 s' yfibus: sicut fecit
 dñs. vt dicit' infra
 onē. In templo dei
 terra semnaar i. i. b'
 dicta est babilonia

incarcerat' .xxvij. annis vsq' ad regnū euim eradach q' cum amonit de
 carcere et fecit sibi cōmensalē. vt dicit. iij. regū vltimo. sic igit' pars tertia
 s. cā belli regis nabuch. h ioachim regē iude. h' h' cā acapif ex pre regē
 deb dicit' eū. Cā aut ex pre dei fuit: qz reges iuda et p'p'us erant pessimi
 et idolatrie dediti. vt b' iij. Reg. x. ij. paral. xvi. b' i. Propter qd dñs p'
 minēbat eos talia face-
 re. Vñ rex egypti et rex
 babilonis mouerūt bel-
 lū contra eos successiue
 b Et ait rex. Vñ ponit
 tur fm disponēs danielē
 ad diuinā sapiam s' ex
 nobilitas or'. qz fm q'
 dicit' Boet' scdo de cō-
 solatione. Nobilitas ge-
 neris est quedā laus. p-
 ueniens homini de p'bi-
 tate parētū. Et ideo vt
 ipse dicit ibidē. In nobi-
 litate generis hoc bo-
 nū est. qz per ipsam quel-
 das necessitas ipso no-
 bilitas imponitur ne a
 maiorum suorum probi-
 tate degenerent. homi-
 nes autem bene mouige-
 ran sunt dispositi ad sa-

pietiam. sedatis passionibus fit anima sciens et prudens. vt dicit. vij.
 pbi. ppter quod hic introduatur nobilitas danielis q' nobilis et sciens
 genere: nobilitas fuit moribus. et ideo dicitur hic inter nobiles postus
 edoctus et nutritus: et nomine regio decoratus. quia impositū est ei no-
 men balthasar qd est regium. vt patet infra. v. ca. hoc est igit' qd d' b.
 b Et ait rex. scilicet nabuchodonosor.
 c P'p' a. p'p'posito eunuch orū. Imagistro seruientū in domo regis. an-
 tiquus enim illi qui in domo regis seruiebant ad interiora domus: ca-
 strabantur ppter securitatem a mulieribus vt dicunt aliqui. Alij vero di-
 cunt qd dicebantur eunuchi. ppter castitatem et morū honestatē. qd vo-
 rius videtur. homines enim inhonesti nō permittentur seruire in do-
 mibus regum: et inde est qd seruitores generaliter dicit' sunt postea eunu-
 chi. vnde et in actibus apostolorum. vij. ca. vocatur eunuchus ille vir q'
 erat super gasas regine ethiopia. sequitur. d Et intro. de filijs
 israel. et de femine regio. Et p' idē q' volebat habere in aula sua aliq's
 de semine dauid. e Et tyrannoz. In nobilit' q' virtute armoz erant
 magnificati: hoc faciebat nabuch. ad magnificentiā suā et memoriā sue
 victorie: q' tales nobiles captiuauerat. sequit'. f Pueros. in q' nul-
 la esset macula. i. defectus membror. vnde et in lege dicitur animal sine
 macula et imolatiū qd nō est cecū aut dandū et huiusmodi: nō ppter
 pulcritudinē pellis. et ex hoc ps qd daniel et' socij nō dicunt' hic eunu-
 chi: q' fuisse castrati p' abscissionē membrorū genitaliū: vt arbitramur
 aliqui iudei. qz nō fuissent sine defectu membror. nec pulcritudine. qz
 taliter castrati sunt cōmunit' male gratiosi etiā in facie.

Decoros forma. ppter pulcritudinē coloris et aspectus. vñ i bebrico
 dicit. Bone vifionis. b Et eru. oi sapientia. qñum ad p'iam nat-
 turalē. i Cantos scientia. quantum ad sciam rōnalem cuiusmodi
 est gramatica: logica: rethorica. k Doctos disciplina. qñā ad p'bi-
 losophiā moralē seu qñā ad disciplinā morū. l Et q' pos. sta. i. m' i-
 nistrare. m In palatio reg. b' dicit' quāntū ad robur corporis et agi-
 litatē mēbroz. n Et d' d' d' eos lras et linguā chaldeorum. vole-
 bat em nabuch. habere in palatio suo aliquos de qualibet lingua. q'
 cū lingua marea faceret linguā chaldaicam: vt possent sibi interpreta-
 ri et legere litteras oīam gentiū. Patet etiā ex hoc qd p'bito iudeus decer-
 pms fuit: credens eandē linguam esse chaldaicā et hebraicā. qd crede-
 bar ex hoc qd abraam fuit oriund' de chaldaea qd nō valet. qz non est in-
 conueniens: imo multū p'abile abraam plures linguas sciuisse. sequit'.
 o Et constituit eis rex annonā etc. vt ex bona nutritione essent magis
 gratiosi et apti in corpore et in mente. quia bona dispositio corporis be-
 nefacit ad bonam dispositionē mentis quantum est dese. et maxime quā-
 do cum hoc est bona disciplina. sicut fuit in istis iuuenib'. vt patet in liti-
 tate. p Fuerunt ergo inter eos. i. inter iuuenes decos de diuersis
 nationibus. q De filijs iude daniel etc. a Et imposuit eis p'
 positis eunuch orū noia etc. qz nomina hebraica erant babilonij ab-
 dominalia: et male nota: qd ē inueniens in illis q' stabāt in palatio reg'

capta siluestris puerū lactās. qz scriptū ē in psal. Custodiēs par-
 uulos dñs. habo etiā aduolant sup arborē iuxta puerū: quos le-
 profus p nomus transiens vidit et cepit admirari. qz illa auis pa-
 rī apparet de die. ppter qd diligētius attendēs vidit capta la-
 tante puerū sub arborē quē assumēs nutrir fecit: et tū nabuch o.
 ab eum vocauit nabuch. em habo dicit in illa lingua chodo
 capuznosor leprofus. et ps qd nō fuit ille nabuchodonosor: sub q
 bellona Judub dicit fuisse: qz ille fuit post istū p magnū ipus. et
 cōmunit dicit qd fuit fil' qz. qz by storia iudub fuit post reditū
 captiuitatis babilonice. vt ps ibidē. Ad secundū dicendū qd iste
 ioachim fuit filius iohe regis iuda: qd captiuato fratre eius ioachā
 p regē egypti: ab eodē rege egypti p'stuit' est: et ide mutato no-
 mine ipsius qd prius eliabim vocabat'. vt ps. iij. Reg. xxiij. et re-
 gnauit iste. xi. annis. Cui successit filius eius. Joachin p n' sept' in
 fine: et vterq' captus est a nabuch. rege babilonis et eodes anno
 vt videtur: ppter qd dubiū est de q' scriptura hic loquitur. sed ps so-
 lutio in bebrico: qz p'm' scribit per copb et mem quib' in latino re-
 spōdit. c. et m. scds scribit p capb et nun: quib' in latino m' dē ch.
 et ille aut Joachim de q' loquitur hic daniel scribit in bebrico per
 cepb et mem. et apud nos d' scribit p c. et m. Et quo p' qd iste ioa-
 chim fuit fil' iohe. scdo hoc p' qz scds ioachim q' fuit nepos io-
 he regnauit solū p tres menses. vt b' iij. Reg. xxiij. de isto autē
 ioachim dicit hic. a Anno tertio Joachim etc. h' illud dicitū
 videt' repugnare p'dictis. qz p'dictū est qd ioachim filius Josie re-
 gnauit. xi. annis. hic aut cap' dicit tertio āno regni sui. Ad qd
 dicendū qd nō accipit hic tertius ānus regni ioachim absolute: s'
 ab illo tpe q' cepit esse tributari' regis babilonis. et iste fuit. xi.
 ann' regni sui. Ad tertiu dicendū qd causa huius belli habuit in-
 tiā a tpe Ezechie regis iuda qñ ostendit oia secreta domus sue
 nuncijs regis babilonis. et tūc p'dixit ei Esaias. vt habet Esaiē
 xxij. Ecce dies venient in quibus thesauri domus tue portabun-
 tur in babilonē: et de filijs tuis erūt eunuchi in aula regis babilo-
 nis: qd tpe Joachim filij Josie impletū est. Rex em egypti p'sti-
 merat eā regē amore fratre eius ioachim vt visum est. et ideo sa-
 uerat regi egypti h nabuch. regē babilonis q' dēbat bellū cōtra
 regē egypti: ppter qd rex babilonis venit h Joachim et fecit eū tri-
 butariū et sibi iurauit h regē egypti. Item iōachi tertio āno p'
 rebellans a rege babilonis captus est. vt dicit' est et vasa dei de-
 portata et pueri de semine regio sunt ducti in babilonē: et interfe-
 sus ē iste ioachim. Et p'ietū est cadauer eius extra muros h ieru-
 sales. et impletū est qd de eo dixerat Hieremias. xxi. Sepultura
 illius sepelietur: et constitutus est filius eius Joachin p n' scriptus
 rex iude per regē babilonis: qui post tres mēses misso exercitu cō-
 tra eum tradidit secū matre et multis alijs cōsilio hieronie. et hoc
 p'iet' dicit' transigratio babilonis: et iste duct' est in babilonē.

deus inueniar in iudicio et in conspectu potentium admirabilis ero: et facies principum mirabunt me. Et ecce omnia fuerunt in danieli. propter sapientiam a deo sibi collatam. et hoc est quod dicitur hic.

Sunt autem Daniel in honore. et gloria in chaldaea media: et propter fidem patet ex libro persecutione a rege nabuchodonosor magni usque ad ipse christi qui destruxit regnum chaldeorum: propter hoc sequitur.

Et sic ad annum primum christi regis. Et hoc patet deest illorum qui exponunt litteram istam de re vice danielis sic exponentes.

Sunt autem danielis usque ad annum primum christi. et non post. quia decima vltimo danielis facta est si-

bitano anno christi. ut dicitur in libro. et ca. Et quod patet in vite danielis non potest accipi primo anno christi. ideo exponere ut prius. Capitulo ij.

Anno secundo. Hic ponit secunda pars principalis huius libri in qua intendit actor ostendere potentiam regni christi per comparationem ad regnum mundi vel diaboli. et hoc per decem visiones hic sunt positas. et diuisas in duas partes. quia primo ponuntur quinque visiones ad primum aduentum christi per tres principaliter. secundo quinque pertinent ad secundum aduentum christi in istis quibus in illis fiat aliqui mentio de vltimo. secunda incipit. ca. vii. anno primo. Balthasar. Prima diuisio in quinque partes secundum quinque visiones. prima visio est de lapide abbaso lineamentis statuam grande preterente: in qua figurata est vltima coeptione diaboli coeterni. secunda de angelo filio dei assimilato in formam descendente: in qua figurata est natiuitas christi in infantem per hanc descendente. tertia de vigiliis sancto clamante passionem arboris in qua figurata est predicatio christi vicia resandens. quarta de manu scripturam in pietate terminationes regni Balthasar: in qua figurata est passio christi regnum diaboli exterminans: et cyro spiritibus decreti cruci affigens. quinta de inductione danielis in lacum et liberatione eius per angelum: in qua figurata est resurrectio christi inferni spolians. Partes patet in quinque ca. per ordinem sequentibus. Circa primum aduentum christi est effectus principalis huius visionis est spiritus sanctus: cuius imperium est oratio danielis et sociorum eius. cuius finalis est ut dei potentia pateretur: et daniel et alii: et rex superbus humiliaret. cuius autem malus est conuictio huius visionis: qui ostendit discursum mundi per quatuor regna principalia sibi succedentia: usque ad ipsum christi omnia regna terrena sibi subiungens. cuius autem formalis est diuisio huius ca. Morandum quod in quasi haec visio ponitur de quatuor ca. et ut polite sunt in ista. quia quilibet visio est quasi quaedam spatium tractatus. circa cam formale huius ca. ostendit primo reuolutio somnii. secundo inquisitio visio: ibi. Precepit ergo rex. Tercio referatio mysterij: ibi. Tunc daniel. quarto magnificatio dicitur. Tunc rex nabuchodonosor. Circa primum ostendendum quod fuit iste nabuchodonosor: et filius magni nabuchodonosor. et quod regnauit ante fratrem suum culmeradach immediate post patrem. et hoc per ordinationem patris propter malitiam culmeradach qui erat primogenitus. Magni enim nabuchodonosor regnauerat per vij. annos integre quam daniel de iudea in babilone fuit dux: et post tres annos fuit daniel nutritus et edocuit: atque ei precepit. ut visus est ca. precedenti. Cuius in hoc capitulo dicitur quod daniel et alii sapientiores exposuerunt somnium nabuchodonosor. et cum dicitur quod hoc somnium vidit secundo anno regni sui: id est condidit quod non potest intelligi de magno nabuchodonosor. propter quod dicitur alium fuisse nabuchodonosor. qui na buch secundo regnauit post patrem. et secundo anno regni eius facta sunt ista que hic narrantur. Et hebrei et berofus bystono spiritibus chaldeorum qui duo magis credendum est: dicitur culmeradach immediate regnasse post patrem. hoc est quod dicitur quod glo. sic incipit. Hic filius. qui dicitur in principio. v. ca. Hoc etiam videtur dicitur bieremie. xxv. vbi ponitur verbum danielis loquens sic. Dedit regi babilonis terras istas: scilicet. Et filius eius: et filio filij eius: et non ponuntur plures. Et tunc dicitur in fine quod culmeradach fuit filius nabuchodonosor: et balt-

asar erat filius filij sui. Culmeradach: et non dicitur quod fuerit ibi alius in remedi qui vocatur fuerit nabuchodonosor. Et historiographi in aliis ponunt duos filios inter culmeradach et balthasar. scilicet. regular: et labozardach: sed quia auctoritas bieremie videtur concordare ad annales hebreorum posset dici quod isti duo sunt idem in numero cum culmeradach et balthasar. quia uterque eorum fuit binominus: ita quod culmeradach alio nomine dicitur est regular: et balthasar labozardach. Item exponitur illorum qui dicitur quod iste nabuchodonosor de quo hic agitur fuit filius magni nabuchodonosor. et regnauit post mortem eius: induit dicitur non. quia secundum eos illa visio qui ponitur sequitur ca. exponitur de magno nabuchodonosor. qui versus est in amentiam et abiectus ab hominibus. vij. annis. et ibi dicitur quod daniel fuit familiaris eius et collega et famosissimus in referendo occultis et secreta-

divina. In hoc autem ca. dicitur quod per exporem huius somnii daniel fuit primo cogitator essentia sapientie: et a rege primo promotus: et socius eius ad sui petitionem: et ergo istud factum non ponitur esse post mortem magni nabuchodonosor. et id dicitur dicitur est quod iste nabuchodonosor hic somnium vidit fuit magnus nabuchodonosor. et quod dicitur hic. In anno regni nabuchodonosor. secundo non accipit annum secundo regni sui simpliciter quia factus fuit rex chaldeorum: sed accipit secundo regni sui postquam factus est monarcha: quia multa regna adquisiuit: et potissime post unum annum subiectionis egyptiorum vni et iosephus dicit de magno nabuchodonosor. x. lib. antiquitatis iudaice post unum annum egyptiace captiuitatis vidit nabuchodonosor somnium. Hoc etiam appareret per visionem istam. vbi significatur est per caput aureum: in quo designatur regnum eius primum inter quatuor: regna maxima. hoc est igitur quod dicitur hic.

In anno secundo regni nabuchodonosor. vidit nabuchodonosor somnium et exterritus est spiritus eius et somnium eius fugit ab eo. Precepit autem rex ut vocarentur babilonis et magi et malefici et chaldei: ut indicarent regi somnia sua. Qui

Capitulum secundum

In anno secundo regni nabuchodonosor: vidit nabuchodonosor somnium et exterritus est spiritus eius et somnium eius fugit ab eo. Precepit autem rex ut vocarentur babilonis et magi et malefici et chaldei: ut indicarent regi somnia sua. Qui

divina. In hoc autem ca. dicitur quod per exporem huius somnii daniel fuit primo cogitator essentia sapientie: et a rege primo promotus: et socius eius ad sui petitionem: et ergo istud factum non ponitur esse post mortem magni nabuchodonosor. et id dicitur dicitur est quod iste nabuchodonosor hic somnium vidit fuit magnus nabuchodonosor. et quod dicitur hic. In anno regni nabuchodonosor. secundo non accipit annum secundo regni sui simpliciter quia factus fuit rex chaldeorum: sed accipit secundo regni sui postquam factus est monarcha: quia multa regna adquisiuit: et potissime post unum annum subiectionis egyptiorum vni et iosephus dicit de magno nabuchodonosor. x. lib. antiquitatis iudaice post unum annum egyptiace captiuitatis vidit nabuchodonosor somnium. Hoc etiam appareret per visionem istam. vbi significatur est per caput aureum: in quo designatur regnum eius primum inter quatuor: regna maxima. hoc est igitur quod dicitur hic.

In anno secundo regni nabuchodonosor. vidit nabuchodonosor somnium. specialiter enim dicitur pudentia est circa principes magnos: in quantum ab eis dependet res publica: et propter hoc alii ostendunt eis magis quam alijs quibuslibet: sicut per artem fames futura et abundantia. sicut in eius visio exponitur per ioseph: sicut visio nabuchodonosor. per daniel. et cetera. Et cetera. Et spiritus eius. et insolita visione. d. Et somnium fugit ab eo. obliuio enim causat expromonone huiusmodi: propter hoc enim pueri et multi senes sunt in memores. secundum primum in libro de memoria et remini. terro: autem facit magna huiusmodi comotio: nec et id causauit somnii obliuionem. Hoc etiam factum est ex diuina ordinatione. ut occasione huius obliuionis vocaret daniel ad dei gloriam et populi israeliticis reuolutionem per ipsum danielis sublimationem. sicut patet infra eodem ca. e. Precepit autem. Hoc est secunda pars in qua describitur inquisitio visio: et diuisio in duas. quia per coeuctores vocat. secundo interrogat: ibi. Qui cum venissent. Circa primum aduentum dicitur: quod boies antiqui multum in teba tur augurij somnii. sicut patet de per artem. Scilicet. xl. de ministris eius in carceribus cum ioseph. Scilicet. xl. ca. et infra de isto rege. ca. iij. propter quod fuit sollicitus de inquisitione somnii. secundum quod dicitur hic. e. Precepit autem rex ut conuocarentur babilonis: qui in babilonis de aialibus imolaris dinantur. Et magi. qui archanis incantationibus vtunt. vt habet. Exo. vij.

Et malefici qui auertunt sensus humanos per aliquod factum vel dicitur circa eos. et sic auctoris sensibus aliquid occultis eis reuolant a demonibus: sic de illis qui dormiunt in sardos insula. vt dicitur expositio: thomas sup. quod tunc per yfcoz ca. de re chaldei autem per considerationem astroz diuina. vt tunc per Esedie rex babilonis que est in chaldaea misit litteras et mmera ex hoc ad inquirendum de illa solis retrocessione que facta est tempore suo. vt habetur. iij. Regum. x. c. b. Ut indicarent regi somnia sua. per artes suas perditas. s. quare hic quare non sunt vocatus daniel et socii eius. quia super dicitur est quod erant sapientiores babilonis et magis. Dicendum quod hoc fuit ex inuidia: quia cum essent iudei dolebant babilonij quod magis appreciarentur a rege. Sicut ex cupiditate: quia per expositionem credebant dona et honorem consequi. sicut patet ex regis permissione ad eos facta: si somnium et eius interpretationem possent dicere. et si fuissent inuenti sapientiores babilonis et magis in verbis sapientie et intellectus. quam per babilonios sunt a rege. vt dicitur ca. i. non erat ad huc daniel cognitus: quantum ad donum propter et intellectu gentium visionum. de quo et tunc hic questio. et ideo alij qui iam erant famosi in arte diuinandi: erant magis vocati. i. Qui cum venissent. Hic coeuctores de somnio interrogant. et ponitur hic triplex interrogatio. Prima est cum simpliciter deum dicitur. secunda cum forte conuocatione et primum primum

hione:ibi. Et respondens rex dixit chaldeis. tertia cu fici impositione et suspitione:ibi. R. spodit rex et ait. Et cuilibet interrogacioni addid sua responsio. Igitur primo dicit sic. i. Qui cu vellent steterunt coram rege quasi parati ad respondendum. k. Et dixit ad eos rex. Uidi somnium et mente confusus ignoro qd viderim. Et terrore. n. insolite visiois fantasmarum sunt facta cofusa: et sic non remansit memoria visionis disticta qd sit p hoc qd imagines distictae remanent i memoria: recordabatur tñ in cofuso: sicut aliqui cotingit etiã in acibus humanis: qd aliq recohit i coi se comedisse optima cibaria in aliq festo vñ vidisse pulchra spectacula: et tñ nescit deterni nate dicere.

l. Responderunt chaldei. Isti erant principales inter coniectores. qd diuino eoz erat aliq nō p viã rōnis. s. p confiderationē astrorū. aliorū aut diuino erat p viã supstitutionis: vñ vsq est et iō isti principaliter inf oēs responderūt.

m. Regi syriac. b. ad dicit: qd ab isto loco chaldaice vel syriace qd est idē idioma qñ ad litterat os. s. vulgarē aliquomō discordet: liber. iste scriptus est vsq ad octauū caplm chaldaice. be b. a. i. a. s. m. i. r. i. s. que nō distinguunt a chaldeis in sono: s. tñ in caractere. vt dicit Hieronymus in plogo sup libris Regū. n. Rex in sempiternū vine. b. dicit ad captandū eius beniuolentiã. et qd credebāt boies virtuosos p viã istã trāsferri ad viti deozū etiam. vt b. i. mach. xi. vbi dicit. Prensio inter deos trāslatō. et sunt vba aīo dī adolecētē loqñtē d. aīo dō p se suo mortuo. o. Dicit somniū fuis tuis et. R. obabit nō dent: qd p aīo nō pōt aliter somniū interpretari. Dicit enī pbs libro de solō no et vigi. Ille est artificiosus iudex somniorū: qd similitudines visas p pendere scit: et ptes adiuuicē cōparare: et etiã p cōparationē et dispōnem etiã: et passionē et solitudines somniariū: et mores eius et cōplexiones omia etiã ibi attendēda sunt. vt ibidē dicit Albertus magnus. Talis aut interpretatio somniū supponit somniū p̄fata. a. Et respondēs rex. Dicit ponit scda interrogatio cū adiuuione pene et premiū. et hoc est qd dicitur b. i. b. Misi indicaueritis mihi somniū. p̄m. s. et postea cōiecturas eius. c. Perbitis vos. i. moriamini. d. Et domus v̄re. i. possēs hōes et bona. e. Publicabūt. i. sisco vel burse regie applicabuntur. d. Sequit ps in lra. f. Rūdit rex. Dicit ponit tertia interrogatio que fit nō solū cū pene cōminatione et p̄mij p̄missione: s. etiã cū falli suspitōne seu impositione. et hoc est qd dicitur b. i. c. Lere scio. qd tps redimīs. i. detinetis in verbis. vel sic. b. Tps redimīs. i. spaciū vite vel lre vultis retinere p ambages verborū. et subdit cām. i. Scietes qd a mere. f. uo. ppter qd nō possum vobis somniū indicare. k. Si q nō indicaueritis et. est de vo. snia. s. firma et irruocabilis de morte v̄ra.

l. Qd inf. qd fallacē et. q. d. eodē mō perbitis si talē fallaciã feceritis et est b̄ m̄cario snie: sicut solēt iranfaccere in loquēdo. et ideo qd dicitur est ē supplendū. Ad hāc vero fallaciã remouēdo dicit. m. Somniū ita. dicit mihi integre et p̄fecte. n. V̄r̄s̄a. per hoc supple. o. Ad inter. qd verā loquntur et nō cōficiat. p. Rūdit rex. b. chaldei co. re. di. Mō est b̄ sup terrā et. hoc dicitur: qd ponebāt aīam a corpore patam esse maioris intelligentie et maxime d̄ qd cōtinuāt. sicut dicitur. ij. Mach. xi. Prensio inter deos trāslatōis d̄perit. q. Mō est b̄ sup terrā. i. in p̄nti vita. r. Qui sermonē tuū possit implere: qd non potest fieri p artē humanā. vt iam visum est. Dedarāt hoc etiã p facta Regū p̄cedentiū dicentes. s. S. neq regū quisq magnus et potens i. qntūcūq fuerit magnus et potēs. t. Verbū hu. scilicet. d̄ p̄nto. s.

cū uenissent steterunt coram rege et dixit ad eos rex. Uidi somnium: et mente confusus ignoro quid uiderim. Respondentes ergo chaldei: regi syriace. Rex in sempiternum uiue. Dico somnium seruis tuis: et interpretationes eius indicabimus. Et respondens rex ait chaldeis. Sermo recessit a me. Misi indicaueritis mihi somnium et coniecturam eius: publicabunt seruis uestris et coniecturam eius narraueritis: prima et dona et honorem multum accipientis a me. Somnium igitur et interpretationem eius indicate mihi. Rūdit rex et ait. Certe noui quod tempus redimitis: scietes quod recesserit a me sermo. Si ergo somnium non indicaueritis mihi

una est de vobis snia: quod interpretatione quoque fallaces et deceptione plenam composueritis: ut loqui mihi donec tempus transeat. Somnium itaque dicite mihi ut sciam: quod interpretationem quod eius ueram loqui mihi. Respondentes ergo chaldei coram rege dixerunt. Non est homo super terram qui sermonem tuum rex possit implere: sed neque regum quisque magnus et potens uerbum huiusmodi sciscitatur: ab ophanolo et mago et chaldeo. Sermo enim quem tu queris rex grauis est: nec recipitur quisque qui indicet illum in conspectu regis: exceptis dijs quorum non est cum hominibus cōuersatio. Quo audito rex in furore et in ira magna: precepit ut perirent omnes sapientes babilonis. Et egressa snia: sapientes interfecerant: querebaturque daniel et so-

quod irrationabiliter mouebat cum se exarsissent sufficienter. a. Precepit ut periret omnis snia babilonis. i. studentes pbiam et cognitores occultorū. Ille enim dicitur sapiēs qd vltra cōes cognitionē b̄ oīm trāscēdit. b. Et egressa snia. a rege irruocabiliter. c. Sapientes interfecerant. i. de eoz interfecione disponebat. qd non fuerūt interfecit. ut habet infra. d. Querebaturque daniel. qd eodē snie subiacebat cū socijs suis. Sed querit hic qd dicitur durā sniam dedit rex s̄ sapientes babilonis. Dicitur: qd vacantes pbie et cōiecturis futurorū et snibus habebant a rege p̄mij et v̄lutiū: et sumptus magnos vt sup̄ habitū est: et de danielē socijs eius. sicut et b̄. i. v. dicit qd sacerdotes egypti nō fuerunt cōpuli vendere terrā eozū. sicut aliq ipe famis. qd ipsi accipiebāt vt cū et dicitur regis: et ipsi primo vacauerūt pbie. vt b̄. i. mach. xi. vbi dicit qd rex babilonis multa expenderat p scilicet citationē sapientū fuit nimis iratus qm nō responderūt fm eius uoluntatē. et ex tali ira dedit sniam tam durā et irruocabilē. e. Tunc daniel. hoc ponitur tertia pars huius ca. vbi ponit referatio my s̄m. et diuiditur in duas. qd primo ponit reuolatio facta danieli. scdo interpretatio facta regi: b̄. Post hec dicitur daniel ingressus. Circa primū daniel primo qrit regis diffinitio. scdo petit dilacionē: b̄. Cū h̄ rem indicasset ratio recurrit ad mentis deuotionē: b̄. Et ingressus est domū suā. quarto recipit diuinā inspirationē: b̄. Tunc daniel. quinto assurgit ad grauis actionē: b̄. Et dicitur. Circa primū dicit sic. Tunc daniel requisit d̄ lege atq snia. Quod est regis fuerat sibi edata ab alijs et inuidia et cupiditate. vt dicitur et sup̄. et ideo ignoabat cām sententię regis. sequitur. f. Et interrogauit eum qui a rege p̄tatem acceperat: et quēdā sniam regis de interfecione sapientū. Cetera patet. g. Cum ergo dicitur scda p̄vbi daniel petit dilacionē ad soluendū quōsdēs et p hoc executio snie regis de sapientū interfecione dilata est: patet lra. a. Et ingressus est. h̄. Tunc daniel recurrit ad mentis deuotionē vt possit scire somniū regis et eius interpretationē. r̄. patet qd b̄ non querit tps ad soluendū confidens de proprio ingenio: nec per viam superstitionis: sicut auguratores et diuinatorē: qd est illicitū et lege diuina p̄hibitus: sed confidens de adu-

terro diuino. et hoc suū: vt sic sequatur in cōcēplatione. scios in orando: qd audibilia. b. d. berogno p̄pi per lapidē abscisum demōre sicut manibus: vt videbitur. c. Et nō periret da. et sic et? cū carnis sapientib? i. qd et ceteri sapientes: in q̄ appa r̄o oē eoz ch̄ari tanuaz: non solū erat p̄vta sua cōseruanda: s. et p̄vta aliorū sapientū q̄ eis inuē dēbant vt v̄lū ē. d. Tunc daniel. Dicit daniel d̄ aīo dī inspiratio. et hoc est qd dicitur Tunc danieli my s̄m. i. somnium regis occultum et cōinterpretatio.

Per visionem uocauerunt e. s. deo. i. nō dicitur hic qualis fuerit ista reuelatio v̄p in somno vel i v̄lutiū: s. p̄babiliū vt qd vidit i somnis cōstet visio regis et v̄lutiū regis et v̄lutiū b̄oelle cū ipsius. et hoc etiã dicit glosa qd somniū regis dicitur in somno suo. hoc et nos magis nate sunt bon. Uñ d̄ Job. xxx. i. sopor sup̄ boies et endōis istruit eos diuini ḡrammatio. Iñ laudare deū sicut gra. l. Et dicit daniel qd in seculū. i. in eternū ipocet eternitatē cōi dandū in creaturis. i. Et fo mudo. ad qd h̄. Eius sunt. qd disp̄ da ab ipso: et p̄t p̄p̄ p̄m̄ m̄o r̄ c̄d̄ h̄ū p̄p̄o r̄. m. Et h̄ū: et maxime boim̄ tñ qd post. vt p̄t in a frequēter ppter p̄ā b̄ reperit regnū ch̄anar regnū inde eoz post malos boies ad regnū eoz qd et ordinarōe eoz et liberationē in meo eoz cū? app̄b̄ cō ḡlationē sc̄o r̄. et p̄ sup̄o recessi cū obli d̄ dicit. Ego sup̄ flagd

terro diuino. et hoc suū: vt sic sequatur in cōcēplatione. scios in orando: qd audibilia. b. d. berogno p̄pi per lapidē abscisum demōre sicut manibus: vt videbitur. c. Et nō periret da. et sic et? cū carnis sapientib? i. qd et ceteri sapientes: in q̄ appa r̄o oē eoz ch̄ari tanuaz: non solū erat p̄vta sua cōseruanda: s. et p̄vta aliorū sapientū q̄ eis inuē dēbant vt v̄lū ē. d. Tunc daniel. Dicit daniel d̄ aīo dī inspiratio. et hoc est qd dicitur Tunc danieli my s̄m. i. somnium regis occultum et cōinterpretatio.

no dno. et hoc est qd dicit. a Egressus est domum...

Et no periret... a Egressus est domum...

Tunc daniel... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

flagellari et pcepit dicitur... a Egressus est domum...

statura et lux cui co est... a Egressus est domum...

Tunc anioch festin... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

creat no pot amingere... a Egressus est domum...

Et lux cui co est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

et dicitur... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

Et locutus est... a Egressus est domum...

Et bndixit daniel... a Egressus est domum...

ribus. ut patet supra. scda sibi. Interpretatione quoque est. Circa primu sic pcedit qz primo reperit cam visionis: qz fuit cogitatio regis de futuris et hoc apparere uelatio mirabilior: qz no solu reuelata est damidi uisio regis: sed etia cogitatio regis pcedens: qz soli deo nota erat. et hoc e qd dicit. v. Tu rex cogitare cepisti in stratu tuo. et hoc etia pz qz soliamdo pcedens i uigilia bene est ca somnio ru sequenti in somno: s; hoc e duplicat. vno mo naturalit qm fantasmat q fuerit in uigilia reuertunt in somno uel s; milia et. s; no fuit h sic qz talia somnia no sunt signa futuro: s; magis pcedentiu. Alio mo sup naturaliter qm qz solia dine circa aliqd futuru disponit h o ut de talibus fiat sibi aliq ostensio a deo in sequenti somno. qz talia conuenienter fuit in somno qm in uigilia. ut sup dictus est. et b fuit h ic. cetera patent ut qz ibi.

Tu rex uidebas. ubi scdo reperit ipsam uisionem. d. Et ecce qsi statua una gradis. in longitudine. et latitudine. Stabat h te. sic enis erat disposita in situ respectu regis qsi aspiceret regem: et ipse eam. Et intuitus eius erat terribilis. qz illa statua sic ficabat mutatione regni: ut uidebit q mutatio bella et occasiones fit et ad hoc memorandum terribile erat uidere illa statua. vñ et sup dictum est: qz rex terris oblitus est somniu.

Quis sta. ca. ex auro et. sta no oportet hic exponere: qz exponitur in pte sequenti. c Interpretatione. Dic ponit expostio pdicte uisionis et hoc est qd dicit daniel. d. Tu. nabuchodonosor. Rex regu es. qz multos reges deuicerat et subditarios habebat. et qz maior rex erat d toto mudo tpe suo. s; vñ uenerit sibi tanta magnitudo subdit. f. Et deus celi regni. s. chaldeoru pmo. g. Et fortit. ad debellandu inimicos et reges alios. b. Et impium. i. monarcbiam. i. Dedit tibi. qz de infimo statu p dina dispdem deuat es ad oia ista: ut uisum est. l. ca. k. Et oia in quib; habitant filij hominum hoc dicit qntu ad ciuitates. l. Et bestie agri. qntu ad loca capellina. uo. qz celi. qntu ad siluas ubi habitant aues ceter. n. De in ma. ma. et. hoc est sub pte ma. Et accipit hic ps. p toto p synodo dei. qz no ois terra habitabilis fuit ei subiecta: sed magna ps ipsius. Et etia ibi alia figura q dicit h; pbole. i. sermo multu expsiuus ad expsionem expellue magnitudinis sue: et quo pcludit. o. Tu es q caput aureum. hoc est regnu nri signat in statua illa q sibi apparuit p caput aureum. et hoc significat conuenienter p aurum ppter maximas diuitias illius regis qz congregauerat in babilone de uniuersis regnis ab eo subuigant. p. Et post te cõsurget regnu aliud min. hoc fuit regnu medoz et psaru qd successit regno chaldeoz. ut habet infra. v. ca. Signatu aut est illud regnu p argentu. qz in illo regno multu uacabat sapientie et eloquentie: q significat p ditatate argenti et eius sonoritatem. Et qz regnu medoz et psarum pmo fuerunt duo regna. et in vno regnabat Darius et in alio Cyrus: ideo signata sunt p duo brachia. ueritatem qz fuerunt diuincta simul tpe Cyri moxuo Dario eius auunculo. ut dicit infra. v. ca. et tpe Darij cui in bono: successit Cyrus. ut dicit infra. vi. ca. ideo illa brachia erant iuncta in pectore vno. ideo de illa statua dictum est qz b; erat brachia et

Tu rex cogitare cepisti in stratu tuo: qd esset futurum post hec: et qui reuelat mysteria ostendit tibi q uentura sunt. Adibi qz no in sapia: qz e in me plures in cunctis uiuentibus sacm hoc reuelatu est: sed ut interpretatio regi manifesta fieret et cogitationes metis tue scires. Tu rex uidebas. Et ecce quasi statua una gradis. Statua illa magna e et statua sublimis: stabat contra te: et intuitus eius erat terribilis. Iduius statue caput ex auro optimo erat: pectus aut et brachia de argento. Dorso uenter et femora ex ere tibi aut ferree. Dedu quedam pars erat ferrea: quedam aut fictilis. Uidebas ita: donec abscisus est lapis de monte sine manibus: et percussit statuam in pedibus eius ferreis et fictilibus: et comminuit eos. Tunc contrita sunt pter ferru testa: es: argenti et aurum: et redacta quasi in fauillas est uentus: q raptus uento: nullus qz loci inuentus est eius. Lapis aut q percussit statuam: factus est mos magnus: et impleuit uniuersam terram.

pectus de argento. q. Et regnu tertiu aliud erit. hoc fuit regnu Alexandri magni et grecoz: qd successit regno persaz. et uentur erit ppter sonoritatem grece eloquentie. qz es inter alia metalla est magis sonoru. r. Qd impabit uniuersa terre. hoc est q Alexander fere ab oib; regnis recepit tributa et munera. multi a

Hoc est somniu: interpretatōes qz eius dicemus coram te rex. Tu rex regu es: et deus celi regni et fortitudinē et ipenū: et gloriā dedit tibi: et oia in quibus habitant filij hominum et bestie agri: uolucres qz celi dedit in manu tua: et subditione tua uniuersa constituit. Tu es ergo caput aureu. Et post te cõsurget regnu aliud minus te argenti et regnu tertiu aliud erit qd impabit uniuersa terre: et regnum qntu erit uelut ferrea. Quod ferrus comminuit et domat oia: sic comminuet et cõteret oia hec. Dorso qz uidiisti pedu et digitoru pte testeam figuli: et pte ferrea: regnu diuisu erit qd in deplantiōe ferri oriet. Secudu qz uidiisti ferru mixtu teste ex luto: et digitos pedu ex pte ferreos et ex pte fictiles: ex pte regum erit solidu et ex pte pntu. Qd autē uidiisti ferru mixtu teste ex luto: comminuetur non adhibebit sibi: sicut ferrus mi fecerit non potest esse. In diebus autem regnoz illoz suscitabit deus celi re-

reges audientes crebras et magnas uictorias eius et timore uenerit sup eos misit sibi munera. Et regnu qz tum erit uelut ferrea. illud fuit regnu romanorum et eius subdit. Quod ferru comminuit et domat oia: ita regnu romanor subuigauit sibi omnia regna pdicta. et b; ex tribus p qz ueni manu deuicerat totu orbē. Sapientia qz oratio armoū et bono regimine. Omnes eni homines uideant uenire ad eos deuicti. fm ualorem suū fuerit magna h; ue in saia: sicut ar: e mechanica ses quacung; e cellentia alia. e ppter hoc et d; lentes vñ de oibus pibus mudi ppter magna pacem uniuersa se eorum polio. Qd in regnum

postea fuit diuisum in impium constantinopolitanu et romanu. hoc fuit signatu in statua p duas tibias ferreas. uel alia rone h; qz ille q erat principalis imperator accipiebatur sicut ad aduanti strandu impium. sicut p; de Augusto et Antiochus Diocetiano et maximiano et pluribus alijs. v. Porro qz uidiisti pte et ptem testea. i. d terra facta. r. Et parte fer. re. de. erit. p b; signatur fortitudo illius regni in principio: et postea debilitas ipi p diuisiones inmanas: ppter ambitiones ex quibus regnu romanu qsi ad nihilu deductu est. ut p; ad scissum. y. Qd in deplantiōe ferri orietur. sic eni erant pedes illius statue dispositi: qz pta pedis erat tota de ferro. digitu aut et cetera de plama erant pte testea et partim ferrea. et p hoc signat qz diuisiones ille q orietur in romanis pcellerit ex robore diuinitariu et potēte seculari: qd aut sequitur. y. Comminebunt qd de humano semine. signat qz ad tollēdu istas diuisiones regnu romanor debilitate: facta sunt multa conubia. a. Sed no adhibebit sibi. qz p talia no poterunt amoueri diuisiones animoz. Aliter exponit quidā doctores. b; b; oru ab illo loco. Porro qz uidiisti et. de societate iudeoz et romanorū: que incepit tpe in demachabei. ut dicit mach. viij. et reuoluta est tpe Ionath et symonis fratru suorū. pmo mach. a. r. et uideoz debilitas signata est p testā. fortitudo aut romanorū p ferru: qd aut sequit. Comminebunt qd de humano semine. exponit de Herode ascalonitar: cui regnu iudeoz dātū est a romanis: et cum no esset iudeus natione uoluit sibi puella de genere asada. copulare: ut filius eius teneret regnu. sed illa p dolore se interfecit. b; ordes aut ppter suā luxuriā et puelle pulcritudine ea moxia ab usus est. ut dicunt. et hoc est qd dicit b;. Comminebunt humano semine

non dicit fam... mung dicit in... loz. i. qm roman... plurali. qz multa... h regnu qd in... est eternu. scd d... qz dicitur Tu... Regni eius non... erit finis: quod... gnun inchoat... est regno roma... necu existente in... maxima fortitu... dine sua. qz subie... cis oib; nationi... bus descripte est... ebis de manda... to augusti impa... reus: q tpe nat... d; rpo. v; ps Tu... ceq sequit. d. Et regnu eius... alit et. qz regnu... p; ppositum e in... edo: ubi ciues s... imortales. e. Comminebunt... cõteret omnia reg... fere: et ois creatu... posteru in go s... mote abscisus est... tus est de uirgine... monte abscisus est... in pfa. Lapidē qu... humano opetis sp... cia regna mudi p... me subuigant tpe... pdictis magificati... repmif. scdo de p... medio sapia erigit... i. Tu rex nabuch... adotant. et reuer... cepit ut sacrificar... fiat. qz no est uerit... lem captiuitate de... v; dicit h; i; p; eni dero... b; e qz daniel pmi... pmissorū se ado... gnū dolens. Dicē... tia. sicut de Math... pms in terra. Nec... nantione diuine sa... s; h; et uicēso D ar... h; pceptis no d; q... ipediunt fieri: uel... do q mysteriu reuel... dunt potētia dei c... redens u; effer: que... cū subdit. o. L... ipius reuelationē... deo pncipaliter. danielis sapia erigit... regno babilonis p... re danieli sublin... parcha. q. Et... uid no et cupiditat... bene facere. Patet... pacto p spiritualib... strata sunt dona tpe... ferrea diuina reuel... ai sup ois puincias... Et pfectu. ad cau... ad facta ardua ordi...

3 Si quis... ubi ponit forma... quatinus: ubi... Statimque in ipso... Alcedetes... Alcauenerunt... Diciturque... Quos constituit... Sicut ergo... Quos constituit... Sicut ergo...

q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz... q: ipsum dei bebricoz...

ca primu in comendatione... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen... z laudabile: et gloriosum nomen...

diffusione laudis... g In scda qz iustus es... b In oib q fecisti nob... m Indurasti oia b pp... n Pecca q primu... o Et inuq egim q deuz... p Et pcc ma n au... qz in oib q fecisti nob... m Indurasti oia b pp... n Pecca q primu... o Et inuq egim q deuz... p Et pcc ma n au...

plicares semē eoz sicut stellas et pmissum est b abrae. Gen. xxiij. g. Qd dñe iminuiti sum. qz multi de filijs israd fuerāt occisi p bella: et multi captiuati. b. Sumusqz bñiles. i. viles in aspectu alioz.

i. In vniuersa terra et c. qz iā dispñ erāt in multz terris p captiuitatē assyrioz et chaldeoz et egyptioz. k. Et nō ē in tpe b pnceps. sup filios israd q possit eos dñe dē:

qz sedebat iam erat captus. l. Et dur. s. et ppl'o nro. q. d. d. vte b humana n̄ possu mus saluari de manib' inimicoz. Sicut cis non erat via ad placandum dñi p viā sacrificioz. et hoc est qd postea dicit.

m. Et ppha q dicitur/ cū futurā cōsolationē n̄ Meqz b olo. q erat ob latio tota icensa ad bo/ nozē diuinū.

o. Meqz sacrificiuz. qd pñm incendebat et pñz ad vsum sacerdotū ref/ uabaf. p Meqz ob latio. q offat ex deuotō ne. q Meqz scōsum hoc est thymiana odor suauissimi qd offerebat sup altare thymianaqz ad cōsumationē sacrifi/ cij. vt bñ ad h. ed. it. rō oium illozū est. qz n̄ erat ipis licitus talia offerre nisi in hierlm q iā erat destructa. et hoc est qd dñ. r. Meqz loc' pñti/ tianū corā te. qz iā erat destructa. vt visum est. s. Ut possi. inue. mī. tuā. supple p talia sacrificia et oblationes. s. Sy i aia pñtia et c. q. d. loco sacrificioz suscipias illud qd possum' nbi offerre. s. cor' pñtiū et bu miltariū. ps. l. scribit. Sacrificiū deo spūs pñbulat'. vñ sup illō Gen. xxiij. Isaac amabat dñm. dicit ra. mo. d. lecte sunt mag' tribulationes qz sacrificia. qd ppe sacrificia sunt de dimitijs b ois. tribulationes nō de cor' pōve ipi' mbulan' qd est mag' carū sibi. fm qd dicit Job. ij. Bellē p pel le et cuncta q bñ dō dabit p aia sua. t. Et sic in mltib' agnoz et c. qz tribulatio in q istī erāt ppter deuz: est mag' accepta deo qz sacrificia: vt dicitur est. v. Qm nō est cōfusio cōfidentib' in te. qd est verū de cōfus/ sione vera q est corā deo p pñm in pñtia mala: s. sancti bene sustinent cō/ sulationē corā b oib': s. ista nō est vera cōfusio. vñ dicit Criso. sup math. Zenis est cōsolatio si bō in seipso cōfusus sit: nō tñ corā b oib'. p. con/ trariū leuis est cōfusio. i. modica vel nulla: si tñ corā b oib' est et nō corā deo. r. Et nunc sequimur. Dic pñter azarias allegat in sua orōne cō/ suctā dei mian: quā inueniūt reuerētes ad ipsum: et hoc est qd allegat Et nūc sequimur te in ro. cor. et c. qz iterū qz aut peccauerim'. y. Me cō/ fundas nos. i. pñsibiles in cōspectu boim diuitas. z. Sed fac no biseū iust man. tuā et c. qz ppetas tua est misereri et ptere. a. Et crue nos. Dic pñter azarias inuocat liberationē dei potentā q solet assistere in casib' de pñtis fm viā humanā. et hoc est qd dicit. Et cruenos i mi/ rabilib' tuis. hoc est p opa sup virtutē nature fienda: qd factū est in li/ beratione eoz de fornace. b. Et da gl'iam noi tuo. vt infidēs vi/ dentes potentā tuā mirabile glorificēt nomē tuū. c. Cōfundant oēs q ostendūt seruis tuis mala. et loqur b de cōfusione p pñiam q bō cōfundit corā deo de peccato ppetato. et hoc est quod subditur.

Et sciam qz tu es dñs de' sol' et c. hoc factū est p hoc q nabuch. vi/ so miraculo glorificauit deū p totū regnū suū. e. Et nō cessabāt. de scripta pmedatione diuine eqzatis. hic pñr ponit cōdē cōsilio sue bonita/ tis incendēs noxios et liberās innocētes. arca qd qmōi tangunt. p. v/ mū est fornacis incendiū cū dñ. e. Et nō ced. mī. reg' q miserāt eos in fornacē. et isti erāt fortissimi de exercitu reg': vt dicitur est. s. f. Suc/ cendere fornacē naptā. qd est gen' bñmū inuēntū circa babiloniam. et maxime nunt ignē. vt dicit Salust'. fm alios sunt ossa oltuay arefca cū amurca. g. Et ista. et pter malleolis. i. sament. scōdo subdit ch al/ deoz exiditū cū dñ. Et effundebat. et p sra. tertio angelicū pñditiū sub/ ditur cū dñ. Angel' aut dñi descendit cū azaria et c. Quatro pueroz re/ mediū cū dñ. Et nō tergit eos oino ignis et c. et p sra. Sed querit b q nō isti pueri nō sunt lesi in fornace. et dicit aliq q hoc factū est p hoc q

ti sum' plus qz oēs gentes: sumus/ qz bñiles in vniuersa terra hodie ppter pcā nra. Et nō est i tpe b' pnceps et dur et' ppheta neqz' holocaustū neqz' sacrificiuz neqz' oblatio neqz' icensuz: neqz' loc' pñ/ nianū corā te: ut possum' inuere miām tuā: sed' in aia contrita et spū hūilitatis suscipiamur. Sicut i ho/ locausto arietū et thaurorū et sicut i milib' agnoz piguiū sic fiat sacrifi/ ciū nñm i cōspectu tuo hodie vt pla/ ceat tibi: qm' nō ē cōfusio cōfidentib' in te. Et nūc sequimur te i toto cor/ de et timem' te: et qrim' faciē tuam Me' cōfundas nos: s. fac nobiscā iuxta māsuētudinē tuā et fm multi/ tudinē misericordie tue: et' crue nos

angel' excussit flāmay de fornace: vt bñ dñ: et apposuit aliq' refo/ geratiua interi'. vñ dñ bñc q fecit mediū fornacis qñ ventū rois flantē. et tūc fm banciā oz dicere q nō erat ardor in fornace: nec fm effectū nec fm rem vel actū pñmū. Sed hoc nō vñ vñ. qz sup/ dicitū est q fuerūt positi in fornace ligati: tñ ignis cōsumpsit vici/ la eoz. qz abula/ bant in camino: et nō psumpsit co/ rū corpa. et sic p' q pueri cōfidentib' i fornace erat ibi ardor ignis: nō so/ lūmō fm rē l' actū pñmū. sed et quā/ tū ad effectū vel actū scōm: qd est cōburnere: qz cō/ bustit viciū co/ rū. Itē infra e. c. dicit: q ambula/ bāt imedio ignis ardorē. Dicitū igit' q sal' puero rū facta est diua/ virtute suspendē te actū fm ignis i. effectū: manēre tñ actu p. qz cum creatura obediat creatori in oibus possibilib' fieri pōt p virtutē diu/ nā cōseruari ar/

in mirabilib' tuis et' da gl'iam noi tuo dñe: et cōfundant' oēs q ostendūt seruis tuis mala. Cōfundant' in oi potētia: et robur eoz cōteratur et' sciat qz tu es dñs de' sol' et gl'io/ sus sup orbē terraz. Et non cessa/ bāt q miserāt eos mistri regis: suc/ cedere' fornacē naptā et' istupa et pi/ ce et malleolis: et effundebat flāma sup fornacē cubitis qd zagitanouē et erupit et incendit qz reperit iux/ ta fornaces de chaldeis. Angelus aut dñi descendit cū azaria et locijs eius in fornacē: et exussit flāmam ignis de fornace: et fecit mediū for/ nacis qñ ventū rois flantē: et nō teti/ git eos oino ignis neqz cōtristauit neqz qcqz molestie intulit. Tūc'

dei ignis in actu p sine scōdo. qz prius pōt absolui a posteriori. Et sic pñr virtus diuina suspendere act' ignis simpliciter pōt suspen/ dere circa vñū obiectū absqz hoc q suspendat circa aliud. et sic su/ spendit actū ignis circa corpa pueroz et nō circa viciū corpa: nec circa eos q fornacē incendebāt. Sy p dñca pōt sic argui: qz ad/ ministratio rei et obseruatio sunt idē realiter fm aliqz. Admini/ stratio aut imporat applicationē rei ad effectū. q cōseruari si pē in actu p ignis qñ creat in fm actu apposito cōbustibūt. Itē ca/ lēfacere se in est igni. illud aut qd se in est aliquid nō pōt ab eo se/ pari. q impossibile est q ignis maneat in actu primo et nō cōser/ rat apposito cōbustibili. Ad pñmū dicitū q administratio rei et pseruatio possunt dupl' accipi. Tho mō ex pte cōm qñtū sunt actōes dei i ipso manētes. et sic sūt idē realiter. qz in deo nō est nisi vñca actio intrinseca q est idē qd sua suba. Alio mō ex pte effe/ ctus q est in creatura: et sic differ administratio a cōseruatione: si/ cut enī in artificib' videm' aliq' est instrū pseruere in esse et aliq' ipso cōstituto vñ. vt p s de securi. ita intelligendū est in pposito. qz creature sunt de ci artificiatā. et iō aliud est creaturū in esse p dōcere seu tenere qd est cōseruare: et aliud ipsam ad opationē applicare qd est administrare. et hoc est posteri' ad ipsum cōseruare. vt patet. Licet aut posteri' nō possit esse sine prior. tñ pñr pōt esse sine po/ steriori. et iō pōt ignis cōseruari absqz hoc q agat nō tñ econuer/ so. et eadē rōne pōt sic cōseruari q agat in vñū et nō in aliud: vt dī/ ctū est. Ad scōm dicitū q calēfacere in est p se igni: sed hoc cō/ trario nō pferat. et tale pōt separi. Illud aut qd p se in est p mō non pōt ab aliq' separi: etiā virtute diuina. qz ponit in e' diffinitione iō nō valet argumētū. Ad aut dñ q angel' fecit mediū fornacis qñ ventū et c. Dicitū est q s miracula stant sola virtute diuina pncipaliter: tñ angeli circa hoc b abēt aliqñ aliq' miltitū: sic bñc q flāma effusa est extra fornacē factū est virtute angeli. s. q pueri et rātes intra fornacē nō sunt lesi: b factū est diuina virtute. igit' ppter tale miltitū p dicit dicit scriptura b fecisse angdum.

b. Tunchi tres. Postea cōdē cōsione bonitat' diuine circa pueroz: pñter ponit collandatō diuine maiestatis ab ipis. et dicit tur in duas ptes: qz primo isti pueri dei laudāt. scōdo ad laudem dei creaturas inuitat: bñ. Bñdicite oia opa. Prima ad huc ser/ qz p laudant dei in se. scōdo in appropriato sibi noie. Et bñditiū nomē glorie tue. tertio in assumpta humanitate. Bñditi' es in rē plo. qz in brā virgine. Bñditi' es in throno. qz in anglocus distinctione. Bñditi' es q intueris. sexto in celo. empyreo cōtine

te. Bñditi' es in
noibus cōter v
rōne cōseruatio
alioz. rōne in cō
et cognam. vel
sus rōe sapie. v
dic' Ambro. gl
Et dara noticiā
Superlat'. r
ec potētie. Za
dabil. quantū e
illis deinat. p
cio in creaturis
Dicit q primo.
Bñditi' es o
dñe d' pñm nō
nō d' pñd' sū mē
no: qz ex merito
potū pcedebat
eoz liberatio. s. c
quāt.
k. Et bñditiū
nomē. hoc est n
mō dñi terragrā
maron: qd ē deo
appropari et nu
si aliq' attributū
qz fm q dicit ra
moy. illud nom
significat diuinā
pprietatē intrin
scā oib' aliq' se
patis. Alia aut
noia diuina ipo
nant ab opib' u
diuinis. sicut p
dñ nōie belomi
in bñ dō: l' deus
in latino. qd ip
nif a gnali p
dēna. et p p b o
cōstat aliq' p q
dam pncipalē
vñ iudicio dicit
tur b dōm vel d
cōbit ad deos. i
nō cōcans. Mo
solo deo dñ. l
qz in ipso bñt p
q. ppter b dñ ap
de' ipse est repl
b est in bñ rē gū
et d' p pte ipi'
regib'. vt b ma
vatos de celo d
gdīs sanct'. p
p' p' p' celo: d
nū. iō dñ firmam
tur d' spāl' be
atione p' p' p' p'
tres pueri iuitat
gnali dicitur. s.
illis sequētib'
de rōne q vñs
p' p' p' r'. r
p' creaturas pun
no creaturā cōp
igit' p. r. Bñ
cā rē q deo pp
vñū p pte r. l. nā
Bñditi' es in rē
l' dñ. scōdo ea q
dicit sic. s

debent pollere spali sanctitate in poplo. Quarto mistros sacerdotib' ad-
fucos: ibi. Bndicite sui dñi rē. Et q' laus nō est accepta a deo nisi fiat
ex spū r sanctitate r bñlitate: id sub dñf. bndicite spūs rē. Ultimo termi-
nant laudē istā in seipis: sic a seipis inchoauerūt: cū dñ. b Bndi-
cite anania rē. r hoc est q' spālen rōnem laudandi b'ebant q' tangit cū
subditur. i Quia
eruit nos de inferno rē.
q' illū d'ofendisset amie
eoz nisi p'seruati fuisset
de incendio ignis s'ure
diuina. k Bndici-
te oēs rē. rē. stud vlti-
mū addit. q' nō solū in
pplo israel: s' et in alijs
pplis erāt aliq' q' specia-
li cultu colebat dñm: sic
fuit iob et melchisedech
r cōfites q' dicitur b'ic re-
ligios. l Tunc nabu-
buch. hoc est tertia pars
principal' buis ca. in q'
ponit p'uroz exaltatō
condigna vbi scriptura
notat quos. Primū est
apparitio angē: q' ap-
paruit q' r' cū trib' puer-
tis. r hoc est qd dicitur.
l Tunc nabuch. obstu-
puit ex cōbustione subī-
ta robustissimoz viroz
sui exercit': vt p'dicū ē
r de p'uroz saluatiōe
in fornace. m Et sur-
rexit p'pere. ad vidēdā
miraculū. n Et ait
optimant' suis. i. p'mis
principib' post regem.
o Mōne tres viros tñi
s. r nō plures.
p Adhuc in medio
ignis p'editos. q. d. sic
r idē affirmat p'ncipes
r p's. q Rūdit rex
et ait. Ecce video quos
et sō admirabaf de q'
to. r Solutos. q' admirabaf q' ignis cōbussisset eoz vincula r nō
corpora. r b' est qd dicit. Et ambulantes in medio ignis rē. s Et
spēs quarti filii est filio dei. q' p'pter irradiationē vult' in corpe assum-
pto bene apparebat q' angē nō erat fil' b'ois: sed magis aliqd supra
boient quid diuinū. Scdm q' ponit ibi est approbatio miraculi: cū d'
t Tunc accessit nabuch. ad ostiū fornacis: r q' p' eius deuotio. q' n'
mittit nunciū. v Et ait sidrac rē. serui dei excelsi nō idolorū mroz
q' colunt i terra. f Egre dimini. de fornace. l. r Ervante ad me
securi. sequit'. 3 Et cōgregati satrape. q' dicunt satrape r bndi. ā. ex
positū est. a Cōteplabant viros illos. admirātes de miraculo: qd
p'bat p' id qd subditur. Qm nihil po. b a. ignis in cor. eoz: r q' plus est
b Lapill' capi. eoz nō ē. adustus: q' n' de facili incenditur.
c Saraballa. i. brache estinales r breues. d Mō fuf. imu. q' nō so-
lū nō erāt adusta: sed nec fumo demigrata. e Et odor ignis nō trās-
p' eos. q' nō erāt imoderate calidat. tertius qd ponit b'ic est acclamatio
dei: cū dñ. f Et crū. nabuch. in laudē dei. l. g Ait. Bndic' de'
rē. qui misit ange. suū. p hoc est q' erat a lijs dissilis: r q' subito d'spa-
ruit alijs egredientib' de fornace cognouit q' fuerat angelus. sequitur.
b Et verbū regis imutauerūt. obediēdo deo r nō regi. Et q' nō solum
nabuch. in se: sed et in toto regno voluit laudare deū. ideo sequitur.
i A me g' positū ē hoc decretū rē. i. lex firma. r p's. Quartū qd ponit b'
exaltatio ppli israelitici p' p'uroz p'motionē: r hoc est qd dicitur.
k Tūc rex p'mouit sidrac misac r abdenago. ampli' q' ante: q' p' erāt
p'fecti operū. sed nūc fecit eos iudices puinciaz. r p's lra. Et in isto ca-
pitulo pōt assignari quadruplex moralitas. q' in statua est nota filatio-
nis: in adorantib' emulacionis: in ministris vcl in ministris adulationis:
in fornace tentationis. Statua igit' notat simulationē potentie. scē seu
cuiuscūq' excellētie. Idē statua est ficta. q' vita simulata b' merā falsi-

domio: lau. Bndicite anania aza-
na misael domio: laudate r super-
altate cū in secula. q' eruit nos de
inferno: et saluos fecit de manu mor-
tis et liberauit de medio ardētis flā-
me: r de medio ignis eruit nos.

Cōfitemi domio qm bonus: qm
i seculū miā eius. Benedicite om-
nes religiosi domio deo deoz: lau-
date r cōfitemini ei: q' in omia se-
cula miā eius. Duculq' in hebreo
nō habetur: r q' posuim' de theo-
dotiōis editōe trāsata sūt. Tunc
nabuchodonosor rex obstupuit:
et sumerit p'pere: et ait optantib'
suis. Mōne tres viros' misim' in
medio ignis cōpeditos. Qui re-
spōdentes regi dixerūt. Vere rex
Respōdit' rex et ait. Ecce ego ui-
deo viros quatuor solutos r am-
bulātes in medio ignis: r nihil cor-
ruptōis in eis est: et spēs quarti si-
milis filio dei. Tunc accessit nabu-
chodonosor ad ostiū fornacis ignis
ardētis: et ait. Sidrac misac et ab-
denago fui dei excelsi egredimini
et venite. Statimq' egressi sunt si-

tarē. Aurea: q' b' falsam bonestatē. Altra: q' b' falsam d'ignitatē
Zata p'pter falsam pietatē. Sina p'pter falsam prātem. Dedicā-
ta p'pter falsam celebratē fame. Adornata p'pter falsam mai-
statē. Hec oia simul cōcurrētia faciūt simulatōrē statū nō boiem
In adorantib' est nota emulacionis. Adorat p'mo satrape. i. nobi-

drac misac r abdenago de medio
ignis. Et cōgregati satrape mgra-
tus r iudices r potētes regis cōte-
plabant' viros illos qm nihil p'ra-
tis habuisset ignis in corporib' eo-
rū: et capillus capitis eoz nō esset
adust': r saraballa eoz nō fuissent
imutata: et odor ignis nō trāsissit p'
eos. Et cōpēs nabucho. ait'. bñ
dictus de' eoz: sidrac videt' misac
r abdenago: q' misit angelū suū: r
eruit seruos suos q' crediderūt i eū
et verbū regis imutauerūt: r tradi-
dēt corpa sua ne fuirēt r ne adora-
rēt oēs deū excepto deo suo. a me'
ergo positū ē h' decretū vt oīs ppl's
trib' r lingua quāq' locuta fuerit
blasphemā p'ra deū sidrac misac
r abdenago dispeat r dom' a' va-
stetur. Regs. n. est ali' de' q' possit
ita saluare. Tunc rex promouit si-
drac misac et abdenago in puicia
babylonis. iij.

Abuchodonosor rex omi-
bus pplis gētib' r lignis q' habi-
tant in vniuersa terra: par' vobis
multiplicet. Signa' et' mirabilia

fical p' q' tharā. q'dam rōne valoris tēporalis vt paupes. r b' si-
gnificat p' sambucū. q'dam rōne affect' carnalis amoris: sic sunt
p'prie diligentes. r hoc significat p' psalteriū. q'dā rōne deconit:
vt lascait. r hoc significat p' simpsoniā. q'dā rōne ltuoz: vt sic p'
superiores possint se vindicare de alijs. r hoc d'ignat p' oē genus
muloz. q' tales p' oēm viam q'ruunt adimplere suū p'positū. Quat-
to in fornace r pueris notat tēratio r tribulatio in fornace con-
ue r in pueris passio. Fornax enī tribulatiōis sepruplū succidit
p' iustos anq' liberet. Idē aduersitatē: in infidjs hostilib'. p'
asperitatē: in afflictionib' coz p'io exteriorib'. p' aueritatē: in cōsi-
tribus menē interiorib'. p' arduitatē: in opib' difficilib'. p' auctes
in p'cepē fortiorib'. p' austeritatē: in victu r alijs necessitatib' coz
poralib'. p' calamitates: in i'firmantib' r languorib'. Fornax at
tērationis sili septuplū succidit: q' vij. sunt dñe tērationis. q' q'
dam tentatio dubia: q'dā occulta: quedā fraudulenta sub spē bo-
ni. quedā subita r piculosa: q' in repentinis difficile est se bñ b'ie
qdā importuna: sicut est tēratio carnis q' ipugnat oib' bonis. q'
dam p'plexa: q'dā violenta ex intentione piculi vel mori. Idē tēra-
tiones succidunt: nupta. i. p' cupia peccati original'. Stupa. i. cō-
cupiscētia supbie et vanitat'. Picca. i. cupia luxurie carnalis. mal-
leolis. i. cupia mūdane cupiditat': q' deliecat auarū botem. sicut
malleoli farnēta sunt deliecata. Et hoc fornace eripiunt pueri. i.
innocētes. Vincula p'sumunt. i. difficultas ad bonū: r p'ntas ad
malū. Semant aut' illesa saraballa. i. bona q' bonestant: q' regit
mēbra pudibūda. Ziare. i. bona q' d'ecant: q' ponunt' in capite.
Calcamenta. i. bona q' suslerant. Vestes. i. bona q' cōseruat. Flā-
ma aut' q' diffundit p' cubitos. p'te. r quāq' gelimū nō attingit. signi-
ficat penā inferni q' nūq' cōsequet' remissionē iudei. i. requie' car-

to. r Solutos. q' admirabaf q' ignis cōbussisset eoz vincula r nō
corpora. r b' est qd dicit. Et ambulantes in medio ignis rē. s Et
spēs quarti filii est filio dei. q' p'pter irradiationē vult' in corpe assum-
pto bene apparebat q' angē nō erat fil' b'ois: sed magis aliqd supra
boient quid diuinū. Scdm q' ponit ibi est approbatio miraculi: cū d'
t Tunc accessit nabuch. ad ostiū fornacis: r q' p' eius deuotio. q' n'
mittit nunciū. v Et ait sidrac rē. serui dei excelsi nō idolorū mroz
q' colunt i terra. f Egre dimini. de fornace. l. r Ervante ad me
securi. sequit'. 3 Et cōgregati satrape. q' dicunt satrape r bndi. ā. ex
positū est. a Cōteplabant viros illos. admirātes de miraculo: qd
p'bat p' id qd subditur. Qm nihil po. b a. ignis in cor. eoz: r q' plus est
b Lapill' capi. eoz nō ē. adustus: q' n' de facili incenditur.
c Saraballa. i. brache estinales r breues. d Mō fuf. imu. q' nō so-
lū nō erāt adusta: sed nec fumo demigrata. e Et odor ignis nō trās-
p' eos. q' nō erāt imoderate calidat. tertius qd ponit b'ic est acclamatio
dei: cū dñ. f Et crū. nabuch. in laudē dei. l. g Ait. Bndic' de'
rē. qui misit ange. suū. p hoc est q' erat a lijs dissilis: r q' subito d'spa-
ruit alijs egredientib' de fornace cognouit q' fuerat angelus. sequitur.
b Et verbū regis imutauerūt. obediēdo deo r nō regi. Et q' nō solum
nabuch. in se: sed et in toto regno voluit laudare deū. ideo sequitur.
i A me g' positū ē hoc decretū rē. i. lex firma. r p's. Quartū qd ponit b'
exaltatio ppli israelitici p' p'uroz p'motionē: r hoc est qd dicitur.
k Tūc rex p'mouit sidrac misac r abdenago. ampli' q' ante: q' p' erāt
p'fecti operū. sed nūc fecit eos iudices puinciaz. r p's lra. Et in isto ca-
pitulo pōt assignari quadruplex moralitas. q' in statua est nota filatio-
nis: in adorantib' emulacionis: in ministris vcl in ministris adulationis:
in fornace tentationis. Statua igit' notat simulationē potentie. scē seu
cuiuscūq' excellētie. Idē statua est ficta. q' vita simulata b' merā falsi-

nā q' p' remissionē
d'omissio.
Abuchod. rex
3 humanā
do. q' p'pter offe-
rā radiab' int'
ai alia nume'
p' d'ci nia ad re-
gnū restant'. r sic
humilitat' regē co-
h' laudare cepit:
quo ostendit my-
steriū dñice p'di-
canōis. Chūano
p'prietatis sinez
laudabile ostēde-
no. Cā similit' est
p'ncipatio rpi p'
dicant. r p' id arō-
dei oportet. b' u'
militatio regis su-
p'bie: exalta-
tio d'anielis inter-
p'ntis: cōsolatiō
ppl' seruitū. Cā
efficiēs ei. spū s'
ei insinuet': quez
habuit daniel tā-
q' p' sobrius et
deuot': humil' et
subiect': interpe-
tationib' afflic-
tione q' scribit'
tū regis sui ad l'
sua est in serie b'
luatio. scēo subī-
ditū. in saluatiō-
d'ic' nabuch. rex.
bus pplis rē. q'
bunt bona optat'
npliat. q' bonuz
nunt. d' Sig-
p' ponit in genera-
cōs id grandū q' b'
biā suā in amēti-
restant'. p'pter q'
de dei suos sub d'
gna. i. opa diuini-
e. Et mirabilia. c'
f' fecit apud me-
quēctus. b' d' ad
n' q' mibi p'edica-
gna. i. opa sup' na-
tūll' pōt s'ilia fac-
pōt restare vcl ip'
aline sine. n
d' Ego nabuch.
quoddā exor dūi
na videns r p'for-
p'leuatio s'koz
scribit' p'sona vid-
tis. q' Quicū-
dēmo meā. i. in b'
cef. i. c. ca. s'
odlibitū. fortunā
nūc vidi. diuinit'
re hoc facit. scēo
p' p'sonā inter p'
? Tūc ingrediet'
rioli r ceteri b'ic n'
mibi. q' hoc est s'
f' ma v'sione q' n'

Et esca vni in ea ppter multitudine diuinaru naturalium.
 Subter ea bitabat aialia. i. simplices. 3. Et bestie. i. feroces. qz null' audebat resistere. a Et in ra. e. couer. volu. celi. p volucres in celligunt garuli t medaces ad alta tendētes. qz tales solēt principibus esse laterales. b Videbā. Die p̄r narrat visio inq̄ntū continebat suam dei. vñ dicit sic. Uidebā. i. p̄p̄tate stat' ma. c Invisibēca. mei tē. qz p̄p̄tate p̄e sentis vite nō dicit q̄st somni. i. vñ dicit i p̄s. Dormierūt somnū suū t nūd inuenerūt oēs vī ri diuinarū in manibus. suis. sequit.
 Et ecce vigil. i. angelus. qz angelū vigilat ad custodiā n̄rā. t ad exequenda dei mandata. t qz nūq̄ cessant ab actu intelligēdi. sicut nos cōsam' opp̄ressi somno.
 Et sanct'. hoc dicit ad diuina demonū: qz p̄bī gentiles dicebāt demonos corpora b̄re aera: vt dicitur est. ā. angelos aut esse intelligentias oīno sep̄atas. f De celo descendit. qz a deo mittunt angeli ad bec inferiora administrāda. g Lamauit fortit. ad insinuandū auctem diuine suie. h Succidite arborē. qz nabuc. de regno abiect' est ad tēpus. vt dicit. s. e. c. i. Precidite ramos ei' i. filios ei' vt posteros q̄ dicitū sunt et interfecti p̄ medos t persas. vt p̄r in ca. seq. k Excute folia eius. i. decore regni. qz multus deperijt in infirmitate longa regis nabuch. l Et dispergite fruct' ei'. qz illo tpe quilibet rapiebat ibi diuinitas illius regni. m Fugiant bestie q̄ subter ea sunt tē. qz multi recesserūt de dñio nabuch. tpe amentie fuerā de simplicit' q̄ signant p̄ bestias: q̄ de p̄ncipib' q̄ designat p̄ volucres ad alta tendētes. n Veritatem gemē radicis eius in tra sinite. i. spem certā reuertēdi ad regnū post amentia. o Et alligetur vinculo ferreo. i. in infirmitate inducta ex diuina suia que infrangibil' est.
 In verbis q̄ foris sunt. qz tpe amentie habitabat in cāpis cū bestijs a Cor eius ab humano cōmutet' tē. qz p̄didit vsūm rōnis p̄ amentiam t sic fact' est q̄si bestia. qz vita boīs nō differt a vita bestiali nisi p̄ vsū rōnis: nō qz fuit mutar' in bouē. vt dicit ioseph' q̄ h̄ yera cōr narret h̄sto riā ve. testa. in q̄ vult exponere turpiter deficit: sicut de nuditate ade in statu innocētie dicit iosephus qz nō erubescēbat. t exponēdo rōnem assignat: qz adā vīc nunc in simplicitate bestiali: sicut p̄uati ante vsūm rōnis nō erubescūt de sua nuditate: s̄ hoc est manifeste fallunt: qz sic per p̄m meliorat' fuisse stat' p̄m boīs. qz p̄ adept' fuisse vsūm rōnis. t eodē mō dicit ioseph' dicens qz nabuc fuit mutar' in bouē. b Et vij. tpa mutat' sup eū. i. vij. āni. p̄ tps ei' intelligit' ān' i scripta. vt dicit. xij. cū dicit. p̄ tps t tpa t dimidiū tps. Et qz p̄ falsus qz aliq̄ dicit. vij. ānos fuisse mutatos in. vij. menses oīone daniel. vt dicit glo. sup locū illum.
 In sententia. Die narrat visio q̄ntū ad diuine suie cam: ai dicit. in suia vigilū decretū est tē. i. ad petitionē scōp' qui sunt in terra quā angel' li p̄ntant corā deo decretū est hoc a deo in cōspectu angelorū q̄ dicitur vigilēs rōnibus p̄dictis. t cū subditur. d Donec agnoscat viuentē sup terrā. i. boīs. e Quā dñatur excelsus in regno boīm. trans ferendo regē a fm voluntatē suā. f Erbumillimū boiem. i. cristum. g Cōstituet sup eū. i. qd ip̄emet dicit dicit. vlti. Dara est mibi omīs p̄tās in celo et in terra. Ad fm h̄ram p̄ hoc intelligit' nabuch. q̄ debumi li statu p̄mo fuit ad regnū deuar' t p̄pter supbiā a d̄p̄s dicit: t p̄ bumilitatē iterū restituit'. b Hoc somniū vidi ego nabuch. rē. p̄ p̄r fallitas illoū q̄ dicit qz ea q̄ dicunt' in hoc ca. nō sunt intelligenda ad h̄ram de nabuch. sed de diabolo q̄ in cōsumatione seculi cōsequetur maiorē gloriā q̄ illi angeli q̄ nō peccauerūt. Ad aut nō intelligatur ad h̄ram de nabuch. arguunt p̄r: qz nō est verisile qz rex fuisset dimissus curre rep cōpos cū bestijs: sed mag' fuisset ligat' t indusus. sicut nec qz p̄ tū tēpus vixisset nudus sub dño. Tertio impossibile v̄ qz ita diu vixisset tali abo. qz i. dicit. f. tū q̄si bos comedea. Quanto qz in tanto tpe bestie deuorassent eū: vt v̄ Quinto qz non est verisile qz vij. ānos tū regnū fuisset sine rege. t nō legit' alius instituit': t si supfuisset instituit' nō

est verisile qz ei cessisset post furiam. ideo dicit qz daniel ad h̄ram loquit' hic de diabolo sub metap̄ora de nabuch. sed dicit' istocū est eroneū. qz peccatū demonis est irremediabile: s̄ diffusi' tra ciatur. i. sen. t h̄rum dicere error est. Dicitur: cur' ip̄e probationē omīto hic ppter p̄p̄tate vitandā. t qz b̄r in scriptis cōb'. J̄rē fallitas illoū p̄r et h̄ra vbi dicit daniel erat col' legabur' nabuc. de quo est h̄c s̄q mo. Ad aut est familiar' ip̄i opa bolo est fallus cū hic dicit qz barbebat sp̄m deoz sanctorū. J̄rē s̄r mū nō p̄r melle diabolo sicut nec somn'. J̄rē quō exponere daniel somniū d̄ diabolo cū in denombur vigeat acūmētu tēlect' magis q̄ in boīb'. t ideo dicitur est qz h̄ est vera h̄storia t nō locutio parabolica: qd p̄r et hoc qz persone sic determinate noiant. i. daniel: nabuc. t aliq̄ t corū officia. J̄rē p̄ hoc qz factum notat sic celebre qz scribit' toti regno in regia epla. Ad primū q̄ tur qd in h̄rum obq̄at dicens: qz sicut dicit b̄ro. t exp̄tēna do cet: multa sunt impossibilia boī sano: t nō sunt possibilia boī furio so. furia em̄ facit boīem multa agere t pati que alias nō possit. vi demus em̄ amētes diu sub dño morari: crudis sustentari q̄t' ē videt qz sint bestie bestiarū: etiā feroctū. t cū talib' amicitia cōra bunt. b̄ d̄ro. Rō aut istoz q̄ dicit b̄r p̄ro. p̄r b̄r em̄ assigna ri. qz furia natura boīs deordinat t q̄si bestialē facit. t er hoc seq tur qz aliq̄ sunt eis d̄lectabilia t possibilia: q̄ ante nō erāt p̄pter trāsmutationē nature. sicut mulierib' p̄gnantib' carbonēs v̄tēra ra fit ab' d̄lectabilis. p̄pter nature d̄co: d̄inationē q̄ nō alio sunt eis ab̄domiabilia. Et b̄ etiā seq̄tur aliud. i. qz cū bestijs d̄būt sa miliaritatē p̄pter quā dā assimilationē ad eas t p̄pter hoc bestie nō d̄cuorabāt nabuch odonosou: sic et experimēto v̄ qz canē fero cillimū nō nocēt fatuis natural' v̄d amentib'. J̄rē tū dicit qz a bestijs fuit dimittit' p̄seruat'. t sic p̄ ad q̄uor'. Prima cū aut q̄re nō fuit ligat' v̄d indusus tpe furie. qz p̄ hoc infirmitas fuisse aggranata. p̄ em̄ ad sensum qz furiosi cū ligant' magis infirmat' t sciebāt boīs sui p̄ reuelationē daniel qz in cāpis nō morerent sed finaliter in regnū restitueret. Ad quīntū dicens qz regnū tpe illo fuit gubernatū p̄ p̄ncipes t maxime p̄ danielē q̄ d̄gēbat regē: t qz p̄ danielis reuelationē sciebāt regē restituentū. nō nū lū alit' audebāt interim statuere ne nabuch. postea restituit' p̄u nitet eos tanq̄ reos de crimie l̄de maiestāt'. J̄rē qz nabuch. multū regnū ampliauerat t gloriauauerat: iō cū maiori patientia p̄ncipes eū expectabant. Vel aliter p̄r dicit qz h̄r' eius Cuthmor' dach illo tpe regnauit. Quō aut postea cessit p̄r dicens: qz h̄ se cerūt p̄ncipes q̄ eius maliciā odiebāt. vñ vt dicit aliq̄ p̄pter ma la q̄ fecit tpe infirmitatē patere fuit postea incarcerationis a p̄r cā Joachin rege iuda: ex q̄ cū eo amicitia h̄r' t eū de carcere extra rit. vt b̄r. iij. reg. vlti. i Tu ergo balthasar. Die p̄r ponit vi sionis interpretatio: t diuidit in duas. qz p̄ ponit ipsa interpretatio sedo interpretationis plenio: ibi. Dia bec. In p̄ma predicitur sic. i Tu q̄ balthasar. i. daniel. k Narrat interpretationes sc̄bū tē. q. d. nō indiges tps dilatione ad cogitandū p̄pter diuinā la p̄tentiā q̄ in te est. l Tūc daniel tē. cepit intra sc̄ptum cogita re racinus: qz nolebat cito p̄cedere ad denunciandū regi mala. m Et cogitationes ei' p̄turbabāt eū. qz rex honoraauerat eū mltū t socios ei'. t iō q̄si gratus cōturbabat de malo vno futuro. vñ sequit post. n Dñe mī somniū bis q̄ te oderūt tē qz h̄ v̄tā p̄ supiores sit d̄cedat: t cū reuerentia d̄y dicit. a Arborē quā vidisti h̄c in capis exponere visionē eo mō q̄ supius est exposita t ideo patet ex dicit' h̄ra seq̄ ibi. b Quā obit' v̄dī postea qz

fallitas illoū p̄r et h̄ra vbi dicit daniel erat col' legabur' nabuc. de quo est h̄c s̄q mo. Ad aut est familiar' ip̄i opa bolo est fallus cū hic dicit qz barbebat sp̄m deoz sanctorū. J̄rē s̄r mū nō p̄r melle diabolo sicut nec somn'. J̄rē quō exponere daniel somniū d̄ diabolo cū in denombur vigeat acūmētu tēlect' magis q̄ in boīb'. t ideo dicitur est qz h̄ est vera h̄storia

postindepo
 misericordi
 pb eta vru
 minatione
 cunf p̄fuo
 aduersus g
 t aduersus
 vt radican
 struā illud.
 mēriā eger
 illa a malo
 gas t ego p
 sup malo q
 giatu v̄tā
 a.
 Dia b. b.
 nif interp̄t
 pleno. t d̄
 in duas. qz
 nif visionis
 no q̄ntū ad
 nabuc. dicit
 t scōo q̄ntum
 eius relidē.
 J̄rē post h̄
 Circa primū
 d̄randū qz
 h̄bū danielis
 bucho. aliquid
 n̄tentiā eger
 aliq̄ opa mīe
 ritū ad p̄stū
 supbiā redijt.
 qd p̄na p̄d
 fuit a illia.
 est qd d̄. J̄
 rē. c Post
 mensū. xij. i. p̄
 annū. qz p̄ an
 scā d̄ dilatio
 n̄ p̄tē opa
 s̄ qz v̄ dicitur
 reuolus est a
 p̄bī. iō tūc ei
 scia est.
 In aula b
 lonis deambu
 bar: s̄r' mult
 d̄memilitum.
 Rōd̄tqz req̄
 d̄r h̄c qz aliq̄
 loqueret' cū eo
 iō dicens qz
 d̄t sue cogitā
 qz tūc cogitā
 de abiectioe s̄
 quā p̄d̄erat s̄
 daniel: t repu
 bar fallus: t ip̄
 libile. qz iā a
 nāst̄rat: t p̄
 magnitudinē
 tantē t super
 sue. f Et
 quis posset me
 d̄ro. sup Et
 d̄n̄ habebat. v̄
 sic edificabat
 bar iuxta domū
 de diu posset v̄
 v̄d foraliciū d̄
 beur. B̄r. xi.

mei et magistrat' mei requisierunt me: in t'p's p'dictu a danielle et p'p'e neq'...

tes mei et magistrat' mei requisierunt me: et in regio meo restituit' s'ir: et magnificetia aplioz addita e' mibi...

Althasar' rex fecit grade co'nuuz optiatib' suis mille et vnusq'q' fm sua bibebat etatez...

Ab eo. Circa primu quatuor ponunt. Primu est couit' lafanie cu' diaf. a Galib asar rex fecit grande couiuu. Dicit' r'p'...

Althasar' rex. Hic ponit quarta v'sio vbi ostendit' eminetia regni r'p'i...

ei' de t'plo qd' fuit in h'it' m'v' biberet' i eis rex et optiates eius: v'ro resq' ei' et p'rbine. Tunc allata s'it vasa aurea...

ab eo. Circa primu quatuor ponunt. Primu est couit' lafanie cu' diaf. a Galib asar rex fecit grande couiuu. Dicit' r'p'...

gentu. Et copag' solu fuit turbat' in me ducant ma' gerit' bane feri...

p Et habebat cornua. i. r. reges. sicut est in cornubus est defunctio aia...

q Consideraba cornua. Dic describit aduentum...

r Et ecce cornu aliud parvulus ortus est de medio...

s Et tria de cor. primis aut. sunt a fa. q. rex apbruce...

t Et os loquens ingentia. q. puniendo z comminando multos decepti...

viderat an ea: r habebat cornua decem. Consideraba cornua: r ecce cor...

militar lib er vite aperiet q tenebit in manu dei: r lib er mortis qui...

eis vsq3 ad tps r tps. Aspicietba ergo in visione noctis: ecce cu nu...

interfecta est bestia. q. interfecta...

p Erpa vte o strata essent...

uentu. p scdm tps psecutio fidelium vsq3 ad aduentum xpi...

m ppter ipsum oppo sculoz. i. eternaliter. r...

no p[ro]p[ri]am opprimunt. b Er obtrinebunt vsq[ue] in seculu[m]... h[er]e[ti]c[is]... i[tem]...

Quod b[er]atocu[si]... Eros loq[ue]ns... Et ma[ri] erat... Alpiciebat[ur]...

de ab oibus et terribilis nimis. De tes et unguis ei ferri comedeat... Er de cornib[us] x. q[ui]a... De cornu illo q[ui] b[er]at...

Er dicitur in postil. Ecce quatuor venti celi pugnabant. Circa declaratione visionis quatuor bestiar[um] in hoc loco contine...

cas et per rationes vere scientie male tamen applicatas. Proprie hoc dicit ap[osto]l[us]...

post eos et ipse potentior erit prioribus et tres reges humiliabit. Et sermone contra excelsu[m] loquet[ur] et sanctos altissimi coteret...

atrabidus et seducend[us] b[er]at[ur] cornua. q[ui] decem sunt modi detractionis. septem eoru[m]...

In ca. vij. Danielis. vbi dicitur in postil. Ecce quatuor venti celi pugnabant. Circa declaratione visionis quatuor bestiar[um] in hoc loco contine...

dinas auaricia libertas insolentie. Intende em affectu illa vel aliq[ui]s istoz p[ro]cedit...

additio. Circa declaratione visionis quatuor bestiar[um] in hoc loco contine...

deit e liber mortis qui... vbi dicitur... dicitur...

aduentu xpi scilicet... dicitur... dicitur...

quod sepe confirmatur ipse in sua doctrina: vocatio regni sui regni dei et regni celorum. Sed istud dicitur quod has sacras auctores non recipiunt...

quod dicitur ab hebreis de ipso quod locutus est deus in quantum docuit pluraliter in divinis. sicut et divinitate in scripto...

Replica. In danielis circa visionem stame ca. ij. et quatuor bestiarum ca. vij. burg. commendat possit. et positionem et addit unius quoniam dicitur...

Anno. ij. regni Balthasar. Sic ponitur. vij. visio. et est secunda de pertinentibus ad adventum christi secundum sicut in precedenti visione...

tendo autem ad sensum qui intelligit is non principaliter sed de regibus medorum et grecorum considerandum quod circa quilibet regem vel regnum tangit triplices statum regni scilicet initialis medius et finalis. Circa primum dicit daniel.

a Anno. iij. regni Baltasar et cetera. **b** Et quod primum de curio facta est per duos annos post precedentem. **c** Et tangit eius subditum. **d** Post id quod videra

visionem vidit daniel per mo anno regni Baltasar. **c** Cum esset in suis castro. hic tangit locum ubi visio dicitur aut in suis castro. quod illa civitas erat clausa foribus muris ad modum castri.

d Quod est in belia regione. **b** h. b. d. a. d. f. regnum belitarum et metropolis illius regionis erat susis quod multa regna et multe regiones erant sub rege medorum. **e** Vidit in visione imaginaria.

f Hec esse supra portam. **g** Hec esse supra portam. **h** Hec esse supra portam. **i** Hec esse supra portam. **j** Hec esse supra portam. **k** Hec esse supra portam. **l** Hec esse supra portam. **m** Hec esse supra portam. **n** Hec esse supra portam. **o** Hec esse supra portam. **p** Hec esse supra portam. **q** Hec esse supra portam. **r** Hec esse supra portam. **s** Hec esse supra portam. **t** Hec esse supra portam. **u** Hec esse supra portam. **v** Hec esse supra portam. **w** Hec esse supra portam. **x** Hec esse supra portam. **y** Hec esse supra portam. **z** Hec esse supra portam.

Capitulum. viij.

Anno tertio regni Baltasar regis visio apparuit mihi.

Ego Daniel post id quod videram in principio vidi in visione meam cum essem in suis castro quod est in belia regione vidi autem in visione esse me supra portam. et levavi oculos meos et vidi. Et ecce aries unus stabat ante paludem hinc cornua et cetera. Postea vidi arietem cornibus venturum contra occidentem et contra aquilonem et contra meridiem et omnes bestie non poterant resistere ei neque liberari de manu eius fecitque secundum voluntatem suam et magnificatus est et ego intelligebam. Ecce autem hirco caprarum veniebat ab occidentem supra faciem totius terre et non tangebat terras. Porro hirco habebat cornu in signo inter oculos suos et venit usque ad arietem illi cornutum quem videram stare ante portas et circumit ad eum in impetu fortitudinis sue. Cumque appropinquaret prope arietem effecit est in eum et percussit arietem et commovit duo cornua eius. et non poterat aries resistere ei. Cumque cum misisset in terram calcavit et nemo habebat liberare arietem de manu eius. Hirco autem caprarum magnus factus est nimis. Cumque crevissent fractum est cornu magnum et orta sunt quatuor cornua subter illud per quatuor ventos celi. De vno autem ex eis egressum est cornu unum modicum et factum est grande contra meridiem et contra orientem et contra fortitudines. Et magnificatus est usque ad fortitudinem celi et devicit de fortitudine et de stellis et calcavit eas et usque ad principem fortitudinis magnificatus est et

luc comit. quod Alexander invasi daret. 3. Quae vi. stantes etc. quod darius aduentum alexandri per nibilo reputabat. et id ei non occurreret sed stans in loco suo misit aliquos de principibus suis: papes eis ut adducerent sibi alexandrum ligatum et flagellatum. a. Et occurrit ad eum in ipse foris. hic. quod alexander per occurrit principibus dario.

videtur pph ana. i. Mach. a. verum pmittere ppter p. dani est et. antiochus israel: maxime circa altare: contempso templo: sanctifico regle: cio selinabur p: cept fieri pale: stre. et sic dicit ibi dem qd secun p: stibula iuveni ut pra templum.

b Cum appropinquaret ad arietem circumit ad eum in impetu fortitudinis sue. Cumque appropinquaret prope arietem effecit est in eum et percussit arietem et commovit duo cornua eius.

c Et percussit arietem dario regem persarum. **d** Et percussit arietem dario regem persarum.

c Et percussit arietem dario regem persarum. **d** Et percussit arietem dario regem persarum.

e Et percussit arietem dario regem persarum. **f** Et percussit arietem dario regem persarum.

d Et percussit arietem dario regem persarum. **e** Et percussit arietem dario regem persarum.

g Et percussit arietem dario regem persarum. **h** Et percussit arietem dario regem persarum.

e Et percussit arietem dario regem persarum. **f** Et percussit arietem dario regem persarum.

i Et percussit arietem dario regem persarum. **j** Et percussit arietem dario regem persarum.

f Et percussit arietem dario regem persarum. **g** Et percussit arietem dario regem persarum.

k Et percussit arietem dario regem persarum. **l** Et percussit arietem dario regem persarum.

g Et percussit arietem dario regem persarum. **h** Et percussit arietem dario regem persarum.

m Et percussit arietem dario regem persarum. **n** Et percussit arietem dario regem persarum.

i Habens cornua et cetera. **j** Habens cornua et cetera. **k** Habens cornua et cetera. **l** Habens cornua et cetera. **m** Habens cornua et cetera. **n** Habens cornua et cetera. **o** Habens cornua et cetera. **p** Habens cornua et cetera. **q** Habens cornua et cetera. **r** Habens cornua et cetera. **s** Habens cornua et cetera. **t** Habens cornua et cetera. **u** Habens cornua et cetera. **v** Habens cornua et cetera. **w** Habens cornua et cetera. **x** Habens cornua et cetera. **y** Habens cornua et cetera. **z** Habens cornua et cetera.

magnitudo alexandri et eius fama crevit supra modum subjugata sibi tota Asia et arabia per magna parte. **c** Cum crederetur eorum nu magnitudo: quod immediate post illas victorias mortui essent alexander anno. vij. regni sui. et tunc autem sue. xxxij. anno in babilone. nec potuit redire in terram naturamque sue. ut diffusus est in scolastica babilonia.

Et percussit arietem dario regem persarum. **c** Et percussit arietem dario regem persarum. **d** Et percussit arietem dario regem persarum.

d Et percussit arietem dario regem persarum. **e** Et percussit arietem dario regem persarum.

e Et percussit arietem dario regem persarum. **f** Et percussit arietem dario regem persarum.

e Et percussit arietem dario regem persarum. **f** Et percussit arietem dario regem persarum.

g Et percussit arietem dario regem persarum. **h** Et percussit arietem dario regem persarum.

f Et percussit arietem dario regem persarum. **g** Et percussit arietem dario regem persarum.

i Et percussit arietem dario regem persarum. **j** Et percussit arietem dario regem persarum.

g Et percussit arietem dario regem persarum. **h** Et percussit arietem dario regem persarum.

k Et percussit arietem dario regem persarum. **l** Et percussit arietem dario regem persarum.

h Et percussit arietem dario regem persarum. **i** Et percussit arietem dario regem persarum.

m Et percussit arietem dario regem persarum. **n** Et percussit arietem dario regem persarum.

i Et percussit arietem dario regem persarum. **j** Et percussit arietem dario regem persarum.

o Et percussit arietem dario regem persarum. **p** Et percussit arietem dario regem persarum.

Quæ vi stantes et... dat. et id a no occur... suis: sapiens eis... a Et cur... principib' darij... p dicit. et dicitur... eos in fluvium... granum.

iodus pbanatit teplo ponedo ibi abominadu ydola. vt of... Mach. a. verum q: ista no fecit antiochus. p. p. a. virtute. s. d. co... pmitente ppter pta ppli puniendia. id subdit. s. Robur at... dani est ei. antiocho. t. Coira iuge sacrificiu ppe pta. ppli... frad: r maxime sacerdotu. q. vt of. q. mach. iij. Ja no erant dedi... sacra altare sed... compeo teplo r... sacrificio negle... cis festinabat p... niceps fieri pale... stre. r. sic dicit ibi... dan q. fecerut p... subula iuuentu u... ratemplum.

ego stabam. ad loquendu mecu. d. Eiqz venisset pauens cornu... in facie mea. hoc factu est vt daniel exiles in ang dos cognosceret fra... gilitate humanã e. Et ait ad me. intellige fili boi. s. corruptibil cadẽ... rone q prius. s. vt agnoscat sua fragilitate. f. Qm in tpe finis ope... bitur visio. ex q pty q ly visio aliq mo sit impleta in antiocho: tamen p/... factus cõplebit in anti... tpo in fine mundi. r. id... de ipso est principal sen... sus istalis. vt pdictu est... g. Eung lo. ad me col... sum pms in terras. bis... ad tara cecidit loquere... angelo. vt mag. cõf. fec... rer fragilitate suam.

ab eo tulit iuge sacrificiu r deiecit locu sanctificationis ei. Robur aut datu est ei cõtra iuge sacrificiu ppter pta r pstemet veritas in terra r psperebit r faciet. Et au diui vni de sanctis loquente r dixit vñ sanct' alteri nescio cui loquẽti. Alqz q' visio r iuge sacrificiu r pta desolationis q facta est r san ctuariu r foritudo calcabu' Et dixit ei. Alqz ad vespam r mane duo milia trecenti r mundabitur scianu. Factu est aut cu viderem ego daniel visionẽ: r querere intel ligentia. Ecce stetit i aspectu meo qli spẽs viri. Et audiui vocẽ viri inter vlai r clamauit r ait. Gabri el' fac intelligere ista visiones. Et uenit r stetit iuxta vbi ego stabam Eiqz uenisset pauens cornu in fa cie mea. Et ait ad me. Intellige fili boi qm in tpe finis cõplebitur visio. Eung loqret ad me: colla plus sum pms in terra. Et teti git me r statuit me i gradu meo di utqz mibi. Ego ostendã tibi q fu tura sunt in nouissimo maledictio nis: qm habz tps sine suu. Alies quẽ uidisti hre cornua rex medoã est atqz psari. Doero hre capra nũ rex grecoã r cornu grande: qd erat inter oculos ei' ipse est rex' pri mus. Qd at fracto illo surrexerit qtuor p eo: qtuor reges de gente eius cõsurgẽt: s' nũ in fortitudine eius er' post regnu eoz cu' creuent iniquitates: surget rex ipudẽs fa cie r intelligẽs ppositiões r robo rabit fortitudo ei': s' nũ in umbus suis r supra quas credi potest vni uersa uastabit: r pspabitur r faciet Et interficiet robustos r ppi' scõ nũ fm volutate suã r dinger dol' in manu eius r cor suũ magnifica ponere in qntu tangit regẽ medoz r persaz. r pty lra ex pdictis. vlti' exponit eã inqurã tangit regnu grecoã d. n. Doero hre capra rã. r pty vsqz ibi. n. Rex primus. s. alexander: vt pdictu est. qz ante tps alexandri reg' grece erat qli null' momẽti. r id oial prim' int' not tabiles. o. Qd aut fracto illo. i. morbo ante fine naturale vite sue. qz p venenũ mortuus est ad buciuentis existens. s. xxxij. amoz. vt pty ex pdictis. r hoc significat p fractionẽ. p. Surrexerit p eo qtuor l. cornua. hoc significat q' qtuor reges de gente eius cõsurgẽt simul res gnantes: r imperũ tenẽtes alexandri fm diuersas ptes. q. S' nũ in fortitudine ei'. qz nullũ illoz regnoz potuit eqparari regno alexãdri in fortitudine: licet plus durauerint. qz regnu alexandri valde parũ dur raut. vt supra dictu est. r Et post regnu. Dic pnter ponit expositio nẽ cornu modici. i. antiochi r anty'pi cui' figura fuit antiochus. r hoc est qd dicit. Et post regnu eoz. s. pcedentiũ. s. Cum cre. inq. r sur. rex impu. facie. i. antiochus q' pmissus est regnare ad puniendũ iniquita tes filioũ istrad: q' creuerant nimis illis tibus: vt visum est. Dicit autẽ antiochus impudens facie: qz nullã turpitudine verebat facere etiaz in loco sancto vbi statur ydolu: q' locus erat enã replet' immũ dicitis scoy tantu cũ meretricibus. vt dicit. q. Mach. vi. r b factu est p antiochum. t. Et intelligens ppositiones. qz antiochus callid' erat. r pueniens alios calliditate sua. Vel aliter Intelligẽs ppositiones. i. intelligere fa ciens. q. d. daniel qz pta que faciet intelliget ista visio que mõ est occul ta. v. Et robo. forti. eius. sed nũ in virtibus suis. q. d. licet sic crescar fortitudo antiochi ad faciendũ ista. non tũ hoc erit ex vrb' suis: s' p pter peccata ppli sic dimineur a deo agere. qz sicut frequẽter dictus est deus aliqũ vñur malis ad puniendũ bonos. r Et supra q' credi põt vniuersa uastabit rã. qz nũ erat credibile boib' q' ille q' erat rome ob ses debet sic pspereari r tã ardua facere. r Interficiet robustos. s. septẽ fratres q' cũ mte fuerũt robustissimi ad tenendũ legẽ dei. vt pty. ij. Mach. viij. Et qz nũ solũ illi sunt interfecti ab antiocho. sed multũ aliq q noluerũt dẽdinqre legẽ dei. id sequit. s. Et ppli sanc. fm volũ. suũ interficiet. s. a. Et dicit do. in ma. a. i. ad fine intentũ ab eo pdu cet p opa eius. b. Et cor suũ magnificabit. qz antioch' intãrũ erat dat' p supbia q' crederet hre temã ad nauigandũ: r mare ad ambulã

m... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Et ait ad me nolite metueret daniel. qz no apparui ad malefacie...

die prio q posuisti cor tuu ad itelli gedu vt re affligeres i cospetu dei...

Et ait ad me nolite metueret daniel. qz no apparui ad malefacie... sed magis ad docendū illa q dei dicit scire...

representabat danielis oionem de cōtrario corā deo. non tñ inter ange...

Et ait ad me nolite metueret daniel. qz no apparui ad malefacie... sed magis ad docendū illa q dei dicit scire...

Capitulum vndecimum.

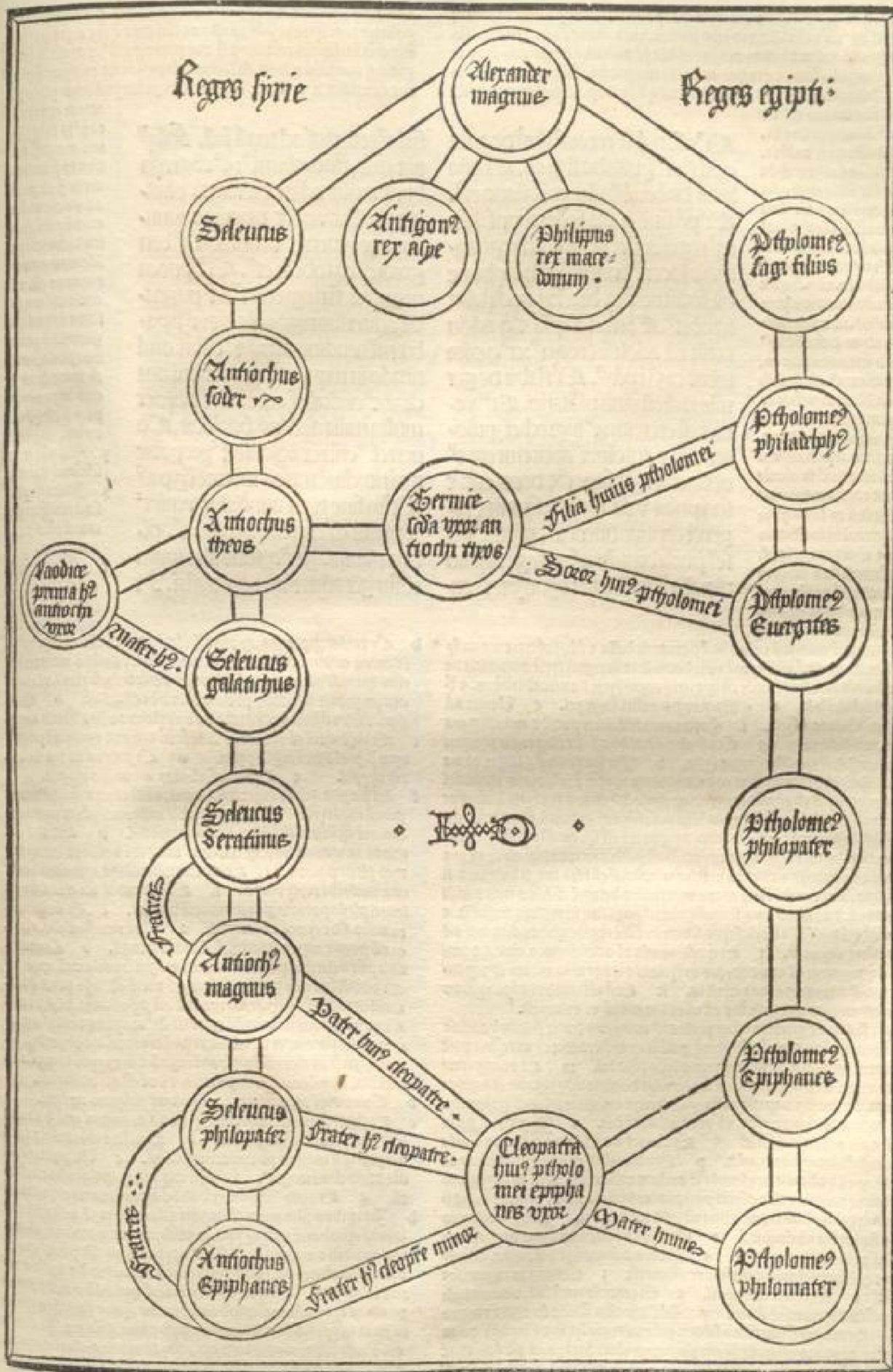
Juxta regē persarū. Lūgra angelū qui p̄erat persis mibi resistēte mō...

sed quando reuelat eis sup hoc diuina volūtas simpliciter concordant in ea.

Et ecce michael vn⁹ de principibus. qz erat superior angelus ange lo qui loquebat. qz erat p̄nceps totius synago...

diffinitio. vñ dicit obisq... sic notat. p̄sona au... gēli indissolubilit lu... intrinseca euz dicunt...

margin notes on the right edge of the page.

multa regna sibi acq[ui]sita
 ra regnum p[er]foram[is]
 etatis sue.
 veniens cu[m] esset ad huc
 un est. viij. ca.
 q[ui] Et dicitur q[uo]d
 regnum eius.

regna que h[ab]ita sunt ad
 ierusal[em]. quia sicut
 successit sibi in egypto.
 ter hoc in sequentib[us] rex
 cessit sibi in syria que est
 p[ro]pter quod in sequenti
 alippus aut[em] frater alex
 que magis est in occide[n]te
 que est magis in occide[n]te
 ndi occidit quatuor poin
 citur hic dicitur in qua

ander no[n] habuit filios
 cessionibus alexandri fuit

recesserunt ab eius mo
 ista quatuor p[er]diti in
 ad dicit.

sunt quatuor p[er]diti d[omi]ni
 istos sicut dicitur excep[er]unt qua

essu duoru[m] regno[rum]. l. egypti
 aut duobus regnis alie
 ratio hui[us] est. q[uo]d regnum
 e in dec. q[uo]d iudea erat p[ar]t[em]
 et syria ad aquilonem: re
 ni regnu[m] egypti et regnum
 is regibus sibi succedant
 p[ro]p[ter] politia[m] parue virtutis
 uebant aliq[ui] regi egypti
 e egypti aliq[ui] debebat
 . et eades ratione aliq[ui] rec
 tur vni: mo[do] alteri. ideo de
 cessit sine assig[na]tione loq[ui]
 ut scire statum populi sui.
 et macedonie taceat. quia pa
 re.

describunt b[ea]ta in figura
 egypti et altera: v[er]o ad
 ius regnum ista p[er]uenit
 o p[ri]ncipaliter b[ea]ta antiochi

Et confortabit. sicut dicitur in hac parte tangitur pectus regnoru egypti et syrie. et diuiditur in tres partes. quia primo tangit historiam isto rum regu vsq ad antiochum magnu: q fuit p antiochi epiphanis. scdo ex inderangit historiam de regno antiochi magni: ubi. filij aut eius. tertio describit antiochi epiphanis regnu ad qd pncipalit incedit venire ibi Et stabit in loco a de

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

etur rex aquilonis. Circa primū cōsiderandū q mortuo seluico galericō regē syrie: vt p dicitur est duo filij eius q tūc erant paruali creuerūt. seluicus cerannos q erat primogenit⁹. et antioch⁹ mag gnus q erat scdo natus. Alortuo autē ptolomeo euergete q pncip eoz interfecerat et mētur: vt visum est regnāte ptolomeo pbilopar

stus et reuertet ad terrā suā. Sily⁹ aut eius puocabunt: et cōgrega bunt multitudinē exercitū plun moxū. Et veniet pperas et inun dans: et reuertet et cōcitabit et con grediet cū robore ei⁹. Et puoca tus rex austri egrediet: et pugna bit aduersus regē aglonis: et ppa bit mltitudinē nimā et dabit mul titudo in man⁹ ei⁹: et capiet mltitu dinē et exaltabit eoz eius: et deijcet multa milia: sed nō pualebit. Cō uertet em rex aglonis et pcepabit multitudinē multo maiore q ppa Et in fine tpm annoz qz veniet pperas cū exercitu magno et opi bus nimijs. In tpbis illis multi cōsurgēt aduersus regē austri. Di

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

Et confortabit rex austri: et de pncipib a pualebit sup eu. Et dicitur bitur ditoe. Adulta eni dñatio a. Et p sine anoz federabunt: filia q regis austri veniet ad regē aq lonis facere amicitia: et nō obtine bit fortitudines brachij nec stabit semē a. Et tradet ipsa et q addu xerit eā adolefcētes a: et q pfor tabat eaz i pib. Et stabit de ger mie radicū eius plātatio. Et ve nict cū exercitu: et ingrediet puici am regis aglois: et abuteur eis et obtinebit. Insuper et deos eoz et sculptilia vasa q spiciosa auri et ar genti captiua ducet in egyptū. Ip se pualebit aduersus regē aquilo nis. Et intrabit in regnu: rex au

et hoc est qd dicit danieli hic. i. filij qz puaricatorz ppli tui

l. Et convertet. qz a romanis postea destrutum est iudaeu templu

l. Et veniet rex aquilonis. i. copoz tabit aggeret. et capiet vrbes munitissimas

l. Et non erit fortitudo. qz non poterit eis succurrere. l. Et non erit qd sit fa. et. l. Regis syrie. i. Et sta. in terra inclita. i. in babilonia

l. Et non erit qd dicitur hic. a. Recta facies eius. qz antiochus magnus fecit recta ei proleomeo sim apparentia ista.

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

sepulchrum. dicitur tñ aliqui q in dicto reditu occisus fuit pugnant contra dymcos. et q. i. ca. ij. Mach. loquitur de antiocho epiphanie eius filio.

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

l. Et stabit in loco eius. i. de numero feminaz. c. Da. ci. l. deopatra. i. d. euerat illud. i. d. capiat occasione filie babylonia ingressus familiarum inra egyptu

Marginal notes on the left side of the page, including 'Et stabit in loco eius' and other biblical references.

Marginal notes on the right side of the page, including 'Et stabit in loco eius' and other biblical references.

dei procurant. Et amoro eo te. prius cu amouit q al...

Specios dece... Et concupisc...

Sic facieb as... Et ille n. loq...

Sed filia iu... Non sustinuit...

Nunc ergo dic... Sub qua arbo. ap...

Qui ait sub pe... Qui ait sub pe...

Et interfecerunt... Inter fecerunt eos...

Capitulum xiiij... Rex astyages...

Et rex astyages... Rex astyages...

colloquentes sibi. Qui ait: sub cy... Dicitur aut daniel. Recte men...

debellat et. quo au dno dedit filia sua cuida plebeo militi ne fili? et ca...

uat sperantes in se. Et consurrete... nunt aduersus duos plibros. Con...

Capitulum xiiij... Rex astyages appositus...

tus cuiusda iniurie qua fecerat sibi astyages suasit occulte persis vt q...

ma. susanna et... erer. q abscen. es... diuina em sca...

in regesua r d... teo grauit puniebat... tantus q clamor...

